

308338

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
నంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ డిసెంబరు నెల 3 వ తేది గురువారము
ఆనంద నామ సంవత్సర మార్గశిర బహుళ ప్రథమం.

No. 228
నంచిక ౨౨౨

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలవేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-3-0 అణాలు మాత్రమే

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.

పార్శ్వపునెప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టిన

వనమూలికలచే హిందూదేశమంగ

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నాము.

పంచభాషానీతి చూపింపిన మోక్షమ గలగద

అమృతాంజనము డిప్లో, నెం. 109, ఫోన్ ౫౦౭౫౫. లేక, 6, 7 తంబునెట్టిపిడి, బార్డిటవున్. మద్రాసు.

దినపత్రిక

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయముండును.

చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0.

6 మాసములకు రూ. 6-4-0.

3 మాసములకు రూ. 3-4-0.

1 మాసమునకు రూ. 1-2-0.

కస్తూరి.

విషశ్శయములకు, కలరాకు, పండ్లికి, బాలింతోగములకు, వాతములకు. చిక్కటిల్ల జబ్బులకు పుష్టిక కస్తూరి యుపయోగ మైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము కన్న రియమగుటచేతను నవసర సమయములందు దొరకుట కష్టము. మాడిపోయిందలి కస్తూరియుం దితర పదార్థము లేవియును జేర్చబడవు ఇంతవరకు మాతావు నుండి కొనిన వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనిన వారికసారి పోషించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలిత కస్తూరిని గొని మోసపోవు. తులం 1-కి రూ. 80-0-0.

ఆదిపచ్చికాన లేక జన్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1 కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0 12-కి రూ. 1-2-0.

పంటినొప్పులకు దివ్యవృధము. సువాసనగలిగి యుండును. ఈ దంతచూరముతో పండ్లుతోముట్ట వలన చిగుళ్లు గట్టిపడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తము ప్రవించుకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగానుండును.

అమృతాంజనము డిప్లో, నెం. 109, ఫోన్ ౫౦౭౫౫, బార్డిటవున్. మద్రాసు.

ఈగడియారము దయముగిది ముకంపెని పేరు ఎట్లనిసిరా తో ముద్రింపబడి యుండును. ఇది చూచుట కందమై తలచి మును, డబ్బుపూర్వకము గాను మామనుగలిగి మొరటువనుటకు దగియుండును. పైకైమాత లో భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి కించి యుండును. సీస నుండి మాత్ర తయారుచేయబడినది గాన నెవరియొద్దను లేక్కరు. ఒకరొక్కరును దీనియందును తలంపుతో తక్కువ తెలుసుంచి తిమ్మి. చాలకాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప భరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవమున దెలియును. ఇదిగల 1/2 కి గడియారములు ఖర్చయి యొగ్గతాపత్రముల నంది యిస్తుంది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మాపట్టణముననే యానే ట్. కొని నంతసింపినన, క్షణమాట తెందుట? దుసిరియర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం167, మద్రాసు

అద్భుతమైన కథలు.

వరసియాపగటి వివోదకథలు	1	1	0
లిలా, లేక గుర్రందనగరమసి	1	4	0
జగజీకరంధ	0	10	0
వనోరను	0	10	0
నవనోదరవాంఛ	0	4	0
కేసరి	0	4	0
మధురవాడి	0	4	0
లిండిపోతు రాముడు	0	4	0
మహాలిని (ద్రావి)	0	8	0
త్రిమద్రామాయణము (నాటకము)	0	12	0
మోహననల్లి	0	8	0
చంద్రకాంత	0	6	0
కళింద పాకకావ్యము	1	8	0

మావిలాసము :—
సుధురవాణీ పుస్తకాలయము
25 నమ్మశ్శాయపిడి,
మద్రాసు.

MESMERISED TALISMAN.

సంజీవరత్న

ప్రభావ మత్యద్భుతము. దీని నలంకరించుకొనిన, జేవా సంతక్షణము కాపు. 2 కలరా, అమృతము మున్నగు అంటు వ్యాధులను పోకనీయుడు. 3 భూతప్రేత పికాచములను పాట దోలును. 4 వ్యాధులు, పిదలు, అజడలు, గండములు తొగి పోవును. 5 నొప్పులు, తీపులు, వాపులు, నిర్లలు, దెబ్బలు, హరించును. 6 ఆరోగ్యము, అదృష్టము, విశ్వాసము, బలము నుభయము, ఉత్సాహము నొపింగు వజాయిత్యమువంటిది 7 క్రూరశత్రువులు ప్రియమిత్రులగుదురు. 8 వివాదములలో జయ లాభములు గలుగును. 9 సభకట్టు, సర్వజన వశీకరము. 10 నీవొక వ్యాపార, వ్యవహార, కార్యార్థ సమేతమై తెల్లబోవున పుడ దీనిని ధరించుకొని తెల్లన తప్పక జయమును, లాభమును పొందగలవు దానియందట్టి మనీ మయున్నదని అనభజ్జులు ఉచ్చిగూరునటు వేసోళ్ళ వక్కాణించియున్నారు. ఇది సర్వోపధ వేదియగు నొక ఘోషయి మహాత్మునిచే గనివెట్టి బడినదేగాని కాలాచిత వేషధారులవలన గనివెట్టిబడినదిగాదు.

1 సంజీవి తెల రూ1-8-0లు మాత్రమే పోస్తేజో సహ

Apply at once to:—పి. రాఘవజనాద్రినరావు
మెస్సరిస్ట్రు డింగ్గోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

దైర్య కవచము

దైర్యమనగా ఆపదలయందు మనస్సు చలించకుండుట. ఇట్టిదైర్యము కలిగిననే మహావీరుడేలోకమందైనను నుభయించుండును. కామక్రోధాదులు మనస్సును బాధించునెకాని నుభయము గలుగజేయవు. వీని మాన్పుకొనుటకు తెగినసాధనము దైర్యమేకాని వేరొకాదు. ఏ మనుజునియందు ఉత్సాహము, సాహసము, దైర్యము, బుద్ధి, శక్తి, పరాక్రమము అను నీ యాణుపాదులగుణములు కలవో నానికి దైవమును దొడుపను. ఈ యాణుగుణములలో దైర్యము ప్రధానము. మనజాడ ధరింపదగిన యన్ని కవచములను ఆత్మశక్తియులచే భేదింపదగినది. ఈ దైర్యమనెడి కవచమో యత్త్రోత్తములకు అభేద్యము ఈ దైర్యమును ప్రతిపాదించుటకై “అన్యత్రభీష్మకో గాంగేయాత్ అన్యత్రచ మానూతః” అనెడి బీలేంద్రియాదైన భీష్మనియుక్క చరిత్రము నతి నులభ్యతేలి తెలిపి యున్నది. ఇది చిన్నగ్రంథము. తెల అణాలు ౦-౬-౦ మాత్రమే. తపాలాఖయ్యలు ప్రత్యేకము.

కలయవారము:—

ఆర్ వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ,

ఆనందా మద్రాలయము, బ్రాడ్వే, మద్రాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

అర్క-ప కాశము.

సప్త మ గుచ్ఛము.

అ ర ఖు ల ను బోధించు చికిత్సా గ్రంథము.

ఇది అతిసులభమగు రీతిని ప్రతిమూలికనుండియు అర్కఖలుదీయు నుపాయములను ఆయరఖులచే రోగసామాన్యమును, నివర్తింపజేయు పద్ధతులను, దెలుపు ముచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అర్కఖలు సామాన్యవైద్యుడు గూడ జేయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు జేర్చినబడిన మూలికలే గాక యూనాని వైద్యమునకు సబంధించిన మూలికలు గూడ గ్రహించబడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వాని గుణములు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలసామాన్యవముగల పల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారిగ నుండునటుల దీనికి సరళమగు నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప దెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనివాసము.	రూ. 3-0-0	6. వస్త్రీకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. పథ్యాపద్యము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదచరిత్రము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-8-0	8. భేషజ. కల్పము	" 1-0-0
4. ఆగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది ఆయుర్వేదము 1915
5. కల్యణింకము.	" 0-4-0	10. సుక్రత సంహిత.	వస్త్రీకర్మము మొదటి భాగమున వెలువడును.

పోస్టేజీ వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాచీనాశ్రమ:-
12, తంబు శెట్టి వీధి, వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.బి 156, బ్రాడ్వే. 55, ఆచార్యుల వీధి, ఆయుర్వేదాశ్రమం - జి. టి. మదరాస్.

మాతాశ్వాత చందాదారులకు మాధవనివాసము తప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయికి నాలుగణాలు తగ్గించి యియ్యబడును.

క్యాలండరు. 1915 క్యాలండరు.

* యుద్ధ విషయములను దెలుపుచు చిత్రముగ నుండును. *

కాగితముల ఇబ్బందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి.

అమృతాంజనం డిపోవారి మాడుకూర్పుముల మందులను గొనస వారలకు విచిత్రము.

ఇతరులకు వి. పి. సహా 0-3-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.

వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపదము. *

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రూ. 5-4-0

మోహినీ తైలం

తామర తైలం

పండ్లపొడి

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0 డజను 1-కి 3-8-0

డబ్బీ 1-కి 0-2-0 డజను 1-కి 1-2-0

పి. పి. ఖర్చు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్ల విక్రయంపడును. మం. టిటలగు ఉచితముగ పంపబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

10, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఛార్పు, బొంబాయి. నెం. 6-7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతిపొందినది. ఇప్పుడు పునఃతయారగుచున్న క్రొత్తమందుగాదు. ఇది యేదేదైనా దేశమునం దంతటా గాడుకలో నూడి మెళ్ళును బొందిన దివ్యామృతము. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపింపజేసి అన్ని నొప్పులు సలుతము పోగలవు. ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.

తామర తైలము

నీకు తామర బాధగలదా?

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చర్మము మీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచర్మములో గాని, గోళ్లలోగాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను 2, 3 భేదములు గలవు. తీట, దురద, ఏనుగుగజ్జ మొదలగువానికి మరచి మందు. అనేక సంవత్సరములు, మాసములు బాధ పడినవారు దీనివలన తక్షణమే సుఖమును పొందిరి. వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 1-కి 0-6-0 అమృతాంజనం డిపో, 6 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

సర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది శరీరమునందు ఒక పదార్థము. ఇదియే మన శ్రావ్య కల ఆధారమైనది. దీని ప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి ముందభోజనమునకు శుచ్యులైన కొన్ని నిమిషములలో దాని ప్రభావము కనబడును. నపుంక కర్మము పోగొట్టుటకు ఇంతకు మించినది లేదు. జన్మించిన దుర్బినియోగముచేత మూత్రకారణములకు శంభంబున అనేక వ్యాధులను పోగొట్టుటకు రాజానందీ. రక్తమున క్షుధపరచి నరములకు పలుకర్మము జేవమునకు బలమును కారితయు నిచ్చును. 20 విధములగు పదార్థములను మొదలంక శాశనము చేయుటలో శరీరమునందు "సర్వజీవన్" ఇది శ్రీమతి, పురుషులు, బాలుకు, స్త్రీలు అందరూ సుఖముగాించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనియెడల కృత్యాభ్యుపాసక మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

వెల డబ్బీ 1-కి 2-0-0; పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ప్రొఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు, (13-5-14) కలియుగ బీమ, 16, కృష్ణపు మొదలివీధి, తిరువల్లిక్కే, మదరాసు.

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవకూర్పు.

"మతిమతియైన యాంధ్రకవి భూగటి పల్కల కల్లు కల్గెనీ, యతులత మాధురీ మహిమ" యని శ్రీకృష్ణ దేశికాం లచే క్లాపింపఁ బడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ ను 3000 పెద్దయక్షురములతో ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణమున కుభద్రావిజయ శాటకమువలె ముద్రింపఁ బడినది. ఆంధ్ర వాల్మీకి రామాయణము కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలను కుబ్జరావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికి జేర్చబడినది. ఇందు శ్రీ కాళహస్తి కృత్యనిపటము గలదు.

ఈమె కాల్మీ వెల 1-0-0 పూర్తికాల్మీ 1-4-0

అటు ప్రతులొక్కసారి కొనువారికి 1-0-0 కు 0-4-0

పంపున ప్రోసివేతుము. కలసినవారు.

శ్రీ రామజయమందిరము.

తిరువల్లిక్కే, మదరాసు అని వ్రాయవలయును.

నూతన రోమసంహార.

బేగం సాహి సోప్.

ఈనూతన రోమ సంహారి ఒకతూరి ఉపయోగించుట వలన జేవమందలి యే భాగమునయందు 'రోమ' మును చెడుపులేక శుద్ధము గాను యెటువంటి మచ్చలు లేకయును బాధలేక యును నివర్తించును. చర్మముయొక్క స్వభావమైన రంగును కాంతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటే.

వెల 8 బిల్లలు పెట్ట 1కి రూ. 1-0-0 (పి. పి. ఖర్చు 4 అణాలు 3 పెట్టెలు రూ. 2-10-0 తపాలకర్పు 0-6-0 వలయువారు:-ఆర్. వి. పండిట్ అందు కంపెనీ నెం 6 బందరువీధి మదరాసు.

వాతావరణ నిర్మాణ

1914 సం. డిసెంబరు నెల 6-వ తేదీ

Table with 5 columns: Location (స్థానములు), Wind Speed (వీచు వేగము), Humidity (ద్రవ్యము), etc. Rows include various locations like Godavari, Krishna, etc.

దక్షిణభాగపు చివరన వాయుభారము క్రమమున ఉత్తరమున విశేషముగను హెచ్చినది. దత్తమండలములు దక్కను, సర్పారులలో మధ్యమార్గము పరిమాణము తక్కువ గను, కన్నాటకములో విశేషముగను కలదు. వర్షముపడి ప్రదేశములలో పక్షిప్రభుల వేడిమి సామాన్యస్థితికి తగ్గియున్నది.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్స్, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

స్థానిక వార్తలు.

దీపముల వేళ: నేటి సాయంత్రము 6-9 గంటలకు, చేపు 6-10 గంటలకు దీపములు వెలిగింపవలయును.

వర్ష సాతము: జూలై మొదటి తేదీ మొదలుకొని 53-40 అంగుళములవాన కురిసింది. ఆ కాలములలో సగుటు 43-40 అంగుళములవాన కురియవలసి యుండెను.

నేటి సామగ్రిత్రము 5 గంటలకు దేశీయసంఘ సంగ్రహ సభయొక్క ఆహ్వానసంఘము ప్రోత్సాహ భవనము నందలి వ్యాఖ్యము 20 వ శంకరునాయకు గారి గదియందు గూడును.

191-వ సంవత్సరపు మేజిస్ట్రేట్: శా. సర్ హన్మంతరావుగారు వచ్చెడి సందర్భమునకు వెర్రి పు గా నియోగింపబడినారనియు, వారి నెల కొడుకీ, వామలూ త్యాగభారము వహించిన యు తెలియవచ్చుచున్నది.

మ-రా-రా-శ్రీ, పి. అయ్యన్న శెట్టిగారి పుత్రుడు పి. పి. అయ్యన్న శెట్టిగారికిని టి. వాగయ్య శెట్టిగారి పుత్రులకు శ్రీమతి హాభాగ్యవతి శేషమ్మగారికిని వివాహముహూన్ము ము కుక్రవార ముదయమునను సారయణ మొదలి వీధిలో జరుగును.

కర్నల్ ఎఫ్. డి. బర్డ్, పి. డి.: మదరాసు వాలంటీరు గార్డులకు మాండంటును, మదరాసు గవర్నరుగారికి గౌరవాగ్ధ అంగరక్షకుడును ఆగు కర్నల్ ఎఫ్. డి. బర్డ్, పి. డి. గారు చిగకాలము నెలవుతీసికొని యింటికి వెళ్ళినందున పీ బి.సి. మార్ స్పీ గారు వారికి బదులుగా పనిచేయుటకు నియమింపబడినారు.

టెలిగ్రాఫిక్ నోటీసు: ఫ్రాన్సు, ఈజిప్టు, తూర్వాఫ్రికాలకు దండయాత్ర వెదలియున్న హైందవ సేన లోనియద్దోగులకును సైనికులకును ప్రోత్సేటు టెలిగ్రాములు పంపబడ వచ్చునని యిదివఱకే ప్రకటించబడియున్నది. ఇచ్చడు డిఫర్ డ్ ఫోన్ టెలిగ్రాములు కూడ పంపవచ్చును.

ముత్యాలపేట యున్న టెను క్లబ్బు: బ్రహ్మశ్రీ శ్రీ వాసరామ జీవిగారు డిసెంబరు 5 వ తేదీ సాయంత్రం వాలుగు గంటల వేళకు తంబుకెట్టివీధిలోని 180 గృహము నందు పాదుకా పట్టాభిషేకమును హరికథా కాలక్షేపము చేయవచ్చును. వ్యాఖ్యము: సదాశివయ్యగారు గ్రామసభా పక్షియును వహించెదరు.

మదరాసు యూనివర్సిటీ ఫెలోలు: 21 బి. ఎల్. ఎ. గోవిందరావువర్యులు, టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారులు ఫెలోలుగా నందు కాలపరిమితి యీనెల 21 వ తేదీతో సమాప్త మగుచున్నది. వ్యాఖ్యముల కిద్దరు ఫెలోలు నీనెల 19 వ తేదీనాడు వర్ధమానము 1 గంట మొదలు 3 గంటలలోగా గ్రామయేట్లు నెనెటువావునుగా నెన్నుకొనవలసియున్నది.

భరతవిద్యోదయు: మాన్యార్ ఎమ్. గిలేమిగారు వచ్చెడి శ. వారము సాయంత్రము 6-8 గంటలకు వై. ఎమ్. సి. వి. సభాభవనమున గొప్పమేళము జరిగించెదరు. ఫిడెలు మీద నిర్ణయములను పాటుట మొదలుగు నర్హతకరమైన వివాద కార్యక్రమము నిర్వహింపబడును. చీట్లు చూపిన వారు మాత్రమే లోపలికిపోయి చూడవచ్చును.

విద్యాసాగర సోదరసంఘము, సైదాపేట: ఈసంఘముయొక్క మొదటిసంవత్సరీకృత్యము నైవాపేట యన్నదాన సమాజమండలమున చేపుకుక్రవారము సాయం కాలము 6 గంటలకు జరుగును. శ్రీ శ్రీ వాసయ్యర్, పి. పి., ఎల్. టి., ఎఫ్. టి. ఎస్. గారు "జీవనోత్సవము" ను గూర్చి ప్రసంగించెదరు.

క్రాంత చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేట్లు: వాల్తేరుండలి రెండవతరగతి పోలీసు సూపరింటెండెంటు పి. డి. ఎన్. కె. పి. పి. గారు తాత్కాలికముగా చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేట్లు పనిచేయుటకు నియమింపబడి మొన్న డిలెవారి విమానువద్ద ఖాన్ బజల్లా సాహేబ్ బహదూర్ గారి యొద్దకుండి చార్జీ తీసికొనిరి.

దొంగతనము: రాజుగారిపేట, ఆంధ్రులు అను కట్టవాం ద్రిద్దరు గతనెల 30 తేదీరాత్రి ఆస్వాసామిమొగలి గా గనునాటినిదుకాణమునకు కన్నయకెట్టి, లోపలికి వెళ్లి, సోదామధును, పిగరేట్ నెలెలను, మరికొన్ని యితరవస్తువులను దొంగిలించి వానితోడ దుకాణమునండి దిగుచుండగా, అచటగస్తుతిగుచుండిన కాక నెలెలయూచి వారిని పట్టుకొనెను. దొంగతనము యుపింపబడెను. వార్షికుత్త పోలీసు లోర్డులో విచారణజరిగెను. మేజిస్ట్రేటు గారు మొదటివానికి 12 దెబ్బలును, రెండవవానికి 8 దెబ్బలును శిక్ష విధించిరి.

గాయకజలినంగుడు తిత్తు: ఎన్నోగరు నాల్గవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు ఎల్. పి. కామెట్టిగారు మిలుప్రొక్క మేక్ బురానాను పేనాక తిత్తు గొడిదొంగడును సుప్రీముక్ ఆనెక్తి మహమ్మదీయునకు మూడుమాసముల కఠిన కారాగా శిక్షను విధించిరి. ఈకొషి మొదట పరాయె యీనాడును పట్టుకొన బడి శిక్షింపబడెను. ఈనేరము సుందరమున ఇతరు లిద్దరినొకటే మొదటి ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారివలన విచారించబడి శిక్షింపబడిరి.

క్రాంత గ్రామ్యయేట్ల క్లబ్బు: వై. ఎమ్. సి. పి. వారి యాభిమాన్యులైన కెం. ట్రా. లో విరడింగున్న నందలి సాంక్రొత్తహులూ క్రాంత గ్రామ్యయేట్ల క్లబ్బువారు మొన్న సాయంత్రము మొదటిపర్యాయము సమావేశమెరి. కళాకాలలలోను ప్రోత్సాహమును కదిలెర బహిరంగ కార్య సామయలలోను పనిచేయుచున్న గ్రామ్యయేట్లకు విశ్రాంతి విసోదములను గల్పించుటయే యాక్లబ్బుయొక్క యుత్తేజము. (1) ఆదాయానుసారము ఫీజియ్యలను వై. ఎమ్. సి. పి. మెంబర్షిప్, (2) నెలకొకరూపాయి చొప్పున క్లబ్బుఫీ— ఇవిక్లబ్బులో మెంబర్గుటకు కావలసిన మరతులు, సమగ్ర సామగ్రి "డి" వికాలమైనచోటను, గృహత్యక్తదావిసోదములను, కలియర్చును క్లబ్బునందలి యానకూల్యములు, కార్యక్రమవిచారణసభ 5 గంటలకు సమావేశమై యెరుమండక భ్యులు 1 గంటకు కమిటీనందు నిమిత్తము నిర్ణయించెను. మహిళల నే కలు వచ్చియుండిరి. ఇ. సి. కర్నల్, ఎమ్. పి. గారు క్లబ్బు యొక్కయు సందేశములను వ్యక్తీకరించిరి.

ఉత్తర సర్పారుల పురోవృద్ధి సంఘము: ఈ సంఘము ప్రీస్టేషను కల్లెలు మండలమునందు బుభవారము సాయంత్రము గూడినది. మానీయలు నరసింహేశ్వర శర్మ గారు గ్రామసభాపక్షమును వహించిరి. "ఉత్తర సర్పారుల" పదమునకు బదులు "అంధ్ర" పదమును నుపయోగించుటకు గురించి వాద ప్రతివాదములు జరిగింది. అంధ్ర పురోవృద్ధి సంఘము అి శేరు కెట్టిసంతమాత్రమున నితర మండలముల విద్యార్థులు చేరుదురని నమ్ముటకు పిలువడినయను వాత్తో) క్యమునకు వాంఛితప్రకృష్టి సంఘము సంబంధించియున్న దను ది కభిప్రాయ మేర్పడుటకు శేరు ను మార్చుటవలన గారణ మేర్పడవచ్చుననియు పురాణము వాగ్ధావణము పంతులుగారు తెలియజెప్పిన పిమ్మట నీవిషయ విమర్శమును ఇతర మండలముల విద్యార్థుల యభిప్రాయములను గమనించిన పిమ్మట యోచించుటకై నిలుపుటల జేయబడినది. మానర సింహేశ్వర శర్మగారు విద్యార్థులకు వక తిప్పునములు, శైవ్య సహాయము, వ్యా గామము, పాశ్వర విశ్వర ప్ర్యయము మొదలగు సౌకర్యములను గల్పించుట సంఘముయొక్క మఖ్యోదేశమునయను విద్యార్థులందరూను సంఘమునందు శేరి సంఘాధి కృష్టికై పాలు పడట యవసర మనియు హిందోపదేశమును జేసిరి. నరసింహేశ్వర రామచంద్ర గారు కర్తవ్యముగను, వానాయణమూర్తిగారు, రామచంద్ర గావుపంతులుగారు, వాగ్ధావణము పంతులుగారుపాశ్వర్య అగను, వాగేశ్వరరావు, కృష్ణయ్య, గుల్లూపు గారులూ కార్య దర్శకులగు కొందరు కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగనునెక్కువైన బడిరి. ఎన్నికలయందు విద్యార్థు లక్ష్మణోత్సాహముచూపిరి.

కార్యోదేషన సారథుల, సంజీవరాయసిరేటి: ఈపాఠశాలయొక్క క్రొత్తకట్టదమన్ని సాయంత్రములకున్నర త్రాగ్యకముగా ప్రెసిడెంట్ లా యిడ్ గారి చేత తరచు బడినది. పాఠశాలపాఠ్యముల సమేత ముపుకున్న వారందఱును కలసి చిత్రిపటము తీయించుకొనిరి. అంతట ప్రధానోపాధ్యాయుడు కార్య నిజదనంధమును చదివెను. ఈ పాఠశాల 1913-వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెల 25-వ తేదీని స్థాపింపబడినది అంతట పూర్వమిది పి. శ్రీవాస మొదలియార్ పాఠశాలయని పేర్కొనఁ బడుచుండెడిది. విద్యాభ్యాసకారము ప్రతిపాదనము ననుసరించి యా పాఠశాల కాన్పొరేషను వారి యధీనము చేయబడెను. ప్రాత మేనేజరు పి. ఎస్. మొదలియారుగారు సంపూర్ణశిక్షకులందు ధర్మిని మొదటి సహ సాధ్యాయుడగు స్వీకరింపబడి. క్రాంతపాఠశాల యాంధ్రీయకృష్టి కిందు మించు 57 మంది విద్యార్థులుండిరి. ఇతరల నియమించుకోకే మరెవరే; 375 మంది వేదలిపోయిరి. ఇప్పుడు 180 మంది విద్యార్థులున్నారు. (ఈ యంకెలు సరిగాలేవు.) చివర తెలిపి శిక్ష సాఫల్యచేతను, ఇకాఫెంటు తరగతి కింకొక యాపా ధ్యాయుడు తేక సాఫుట చేలిని, మర్య శర్మర ములు కలరా వ్యాపించుట వలనను, వాలమండి విద్యార్థులు వేదలి పోవలసి వచ్చెను. 1914-వ సంవత్సరము పాఠశాల పరిక్షింపఁ బడినప్పుడు "విద్యరసాసము మొదలు మొదటి ద్వికముగ నన్న" దని ఇన్ వెస్టిగారు భావించిరి. కార్య శిక్షనానంతము ప్రెసిడెంటుగారు సంగ్రహముగా యానూడి పాఠశాల జయభద్రమున కర్పణము మొదలుకొనియి గూర్చిగొనిందిరి. అంతట విద్యార్థుల లాగు కన్న ప్రశ్న, విడి: ఎన్ స్వామి నాథశ్యామ గారు కొంచెము నెపు మున్నగించి, ముఖ్య హా తాయాలగులు విద్యార్థులకు హా తాపాట తోను నాతీయగితగానముతోను సభ సమాప్తమయెట్లగు.

శ్రీకృష్ణగురారి పర్యటనము.

రాజమహేంద్రవరము.

ఎ. వి. యల్. యమ్. వైద్యశాల.

డిశంబరు 2:- ఈ వైద్యశాల భవనము ఇన్ని ను పేటకు నాలుగు నాల్గవ స్థలమునందు కట్టబడియున్నది. శ్రీవాల్మీకిపురము 7-10 గంటలకున్న శ్రీవారిపేట నుండి బయలుదేరి యీ వైద్యశాల కేరి. శ్రీవారిపేట నుండి సాంకేతిక కార్యదర్శి సి. బి. కాటకలూరును వెళ్తున్న మనీగారును కేఫ్టును కలసి సామగ్రిగారును కలెక్టరుగారును పోలీసును సహజముగా వైద్యశాలకు చేరి యీ వైద్యశాలకు ఎవ్వరినీ పంపించినది. గారు శ్రీవారికి స్వాగత మొసంగిరి. శ్రీ వారన్న భాగములను తిలకించిరి. ఈ సందర్భము 1911 వ సంవత్సరమున కట్టబడినది. ఆమెరికాలాని శ్రీలును బిడ్డలును చందాలను పోగుచేసి దీనిని కట్టించిరి. ప్రస్తుతము ఆమెరికను యాదరణ మరలచూచిన సంఘమువారును పౌరులును ధనపహాయముచేసి దీనిని నడుపుచున్నారు. దీనిలో చాలమంది రోగులకు నివాస సౌకర్యము లేర్పరచబడినది. చాలమంది యీ వైద్యశాల ను సందర్శించుకొనుచునే యున్నారు. గొప్ప కలుపుబడినది గూడ విచిత్రము వచ్చుచుండును. ఇంటి కేత్రాంగములకును ఉబ్బురంగములకును హెచ్చుగా చికిత్స చేయబడుచుండును. ఈ వైద్యశాల నీడటణమున మొదలై లేడి డాక్టరుగారు చేసిరి. ఇచట ప్రవచించియున్న గూడ హెచ్చుగానే చేయబడును. లేడి డాక్టరుగారు రీపట్టణమున 7 సంవత్సరములనుండి యుండుటచేతను తెనుగు వాగుక మాటలాడకలుగుటచేతను ఈ యయం దందరికిని చాల గౌరవము కలదు. ఈయమకు లేపు పెండ్లి. ఈ మతప్రచారకసంఘములో చేరినవారును జన్మవలన జర్మనులు, నివాసమువలన కనాడి యనులునైన రెవరెండు ఏ. యఫ్. ఏ. నలండ్రిల్లుగారికిని లేడి డాక్టరు ఏమిరోహర్రుగారికిని కేపిటోజున వివాహము జరుగును. ఈ వివాహమువలన నామె వైద్యశాలలో పని చేయుట కర్హంతరమేమియును కలుగదు. శ్రీవారంతయును తిలకించి దీనిని చూచుటకు వాకపరిమితానందము కలిగినది. ఈ వైద్యశాల కొనంగడిన సహాయమున కిది సర్వవిధముల సముచితముగనున్నది. లేడి డాక్టరు రోహర్రుగారికిని యీ వైద్యశాలలో సంబంధముగలవారి నందరినిగూడ నేను చాల కృతజ్ఞుడనియును ముందుగాడ నిది యిట్లే యుపచరించునగాక యని యాధర్వ కాశీప్రాయశ్రాద్ధమున వ్రాసి యచటనుండి బయలుదేరి. ఇన్ని ను పేట గోదావరీపున ఆచటనున్న రైల్వే గుడ్డుపెద్దనుచూచిరి. పిమ్మట జడ్జిగారి బంగాళా కేరి. 11 గంటలకు ప్రాద్దుటిభోజనముచేసి రాజమహేంద్రవరము నుండి స్త్రీమరుగుద పోలవరమునకు వెళ్లెదరు.

దక్షిణ ఇండియా కుక్క-కాటు చికిత్సాలయము

7-వ వార్షిక సమావేశము

ఈ సమావేశము డిశంబరు నెల 2-వ తేది యుదయమున 8-15 గంటలకు వైద్యకళాశాల మందిరమున జరిగినది. ఈ సంఘమున కభ్యర్థులకు హాజరైతి సభ్యులు జనరలు డబ్ల్యు. బి. వెన్నెరుమానుగారి కభ్యర్థిత హాజరైతి. సభ్యులు ఆర్. బ్రౌన్. న. వి. యమ్. యల్. గారును కెప్టెన్. సి. హెచ్. ఆఫ్. యల్. యమ్. యల్. గారును దినాను బహదరు యల్. ఏ. గోవింద రావువయ్య గారును సర్. బి. సి. దేశికాచార్యులు గారును రావుబహదరు జి. నారాయణస్వామి శెట్టిగారును జె. టి. రిచిన్సు. వి. సి. యల్. గారును సి. జి. మె. కె. వి. సి. యల్. గారును డాక్టరు యల్. యమ్. గిబ్బుగారును మేజరు జె. డబ్ల్యు. కారనూరుగారును (కూనూరు సంఘమునకు డైరెక్టు) సంఘ కార్యదర్శియను కోశాధికారియనుగూడ వచ్చి యుండిరి. 1913-14 సంవత్సర చర్యను మేజరు కారనూరు గారు చదివిరి. చికిత్సకు వచ్చిపోగులు 1293 కు. పీరియోడుక్కు-కాటువలన చనిపోయినవారు 20 మంది. పీరియో చికిత్సజరుగుచుండగానే మృత్యువును చికిత్సచూపిన 15 రోజులలోపున మృత్యువును, చికిత్సచూపిన 15 రోజులకు పిమ్మట 14 మును చనిపోయిరి. మరల 31 గురికి ఏకారణమువలననైన. నేమి పూర్తిగా చికిత్స జరుగలేదు. కర్మరాంతమున 64 గురు చికిత్సచేయబడుచుండి. 217 కు సలహాలోగించిరి. కాని వారికి విషపాదకలగనందున చికిత్సచేయబడలేదు.

సంఘమువారి ప్రార్థనననుసరించి బెంగళూరు సివిలు మిలిటరీస్టేషనువారు 600 రూపాయలు వడ్డీజనమునొసంగిరి. సంవత్సరాంభమున నిలువ 52759-7-0 వత్సరములో నాదాయము 86898-7-7 వ్యయములు 20368-4-7 వత్సరాంతమున నిలువ 68789-10-0 ఈ మొత్తములో 87981-8 7 ప్రభుత్వము వారి బాండులమీదను 20 వేలు ఉదకమండలములోని మదరాసుచాంకిలో స్థిరనిక్షేపముక్రింద నుంచబడియున్నది. గత సంవత్సరమునందుకన్న సంతృప్తముననా దాయము 506-12-0 తగ్గినది. కొందరు సభ్యులును స్థానికసంఘములును - పటాలములను వివాళములను వికసించుటయేదీనికి కారణము. 7 వ సంఘమునందు 6 కు సభ్యులు నిబంధనప్రకారము తగ్గి పోయిరి. క్రొత్త సభ్యుల నెన్నుకొనబడినది. వీరిలో భారతీయులలో వ్యాయయ్యుర్తి టి. వి. శేషగిరియ్యగారును. సి. పి. రామ స్వామయ్యగారును. భానుబాహదరు కుదసుబాడపా సాహెబుగారును ఎన్నుకొనబడిరి. యస్. బి. ఆర్. వారును యం. యస్. యల్. ఆర్. వారును చెరియొక యుద్ధోగిని నియమించుటకు కోరబడిరి. ఏ. కె. లీచిగారిని. ఆర్. టి. మెంజను గారిని. సి. బి. సింసనగారిని, డబ్ల్యు. బి. ఎయిలింగుగారిని సహజ తాకరుగారిని ఎన్నుకొనిరి.

కీర్తిశేషులగు జే.యస్. తాతాగారి

జీవితము-జీవితకార్యచరణము.

శ్రీయుత తాతాగారు జొరాస్మియను మత సంఘము నందు నవాసరి గ్రామమున 1889 లో జనన మొందిరి. ఆయన పాఠశాలావిద్యను తగుమాత్రముగ నభ్యసించెను గాని ఆయన బాల్యానికి వెళ్లుట తటస్థించినవెంటనే పరిశ్రామిక విషయ గ్రహణమున కారంభించిరి. ఎలిఫిన్స్టను పాఠశాలలో విద్యాభ్యాస మొనరించిరి. వీరి తండ్రిగారుగల్లమందు వ్యాపారము చీనాదేశముతో చేయుచుండిరి. 1858-వ సం.మున తాతాగారు తండ్రిగారి వద్దకసాసమున తేఖరిగ్రహణచేసెను. పిమ్మట హంకాంగునకేగి ఆచటి విషయములను స్వయముగ గ్రహించి వచ్చుట కాయన పంపబడెను. అచట కొన్ని సంవత్సరములుండెను గాని యంతలో నాయన తండ్రి ప్రతివ్యాపారము గూడ నాంధ్రించుటచే నా వ్యాపారమును గమనించుటకు యొక వాంకినిగూడ పెట్టదలచిరి గాన దానికోరటను తాతాగారు వెనకకు రావలసి వచ్చినది. 1860 లో నుత్తర దక్షిణ ఆమెరికాలలో కల్లాలము తటస్థించుటచే ప్రతివ్యాపారము చాల పెరిగిన సంగతీయును 1865 లో నా కల్లాలము తగ్గగనే యా వ్యాపారము మందగించుటయును గూడ చాల మంది యెరిగిన విషయమే యగును. అప్పుడు చాల వర్తక సంఘములకు నష్టమువచ్చినది. వానితోపాటు తాతాగారిసంఘమునకు గూడనష్టము కలిగినది. గాని ఆమెరికాయుద్దమైన కొద్దిరోజులలోనే అన్నీనియాయుద్ధము తటస్థించినది గాన తాతాసంఘమువారి కమెరికాయుద్ధము వలన నష్టము కలిగినది అజీసినియాయుద్ధమువలన కపరిమితలాభము కలిగినది. తదాదిగా వారిసంఘము మంచిస్థితిలోనే యుండియుండెను. తాతా సంఘమువారికి యుద్ధమునకు కావలసిన సామానులు నష్టయిచేయుటకు కంట్రాక్టు యియ్యబడినది. దానివలననే వారికివిశేషముగ లాభముకలిగినది. తాతాగారు విశేషలాభమువచ్చినది గదయని దానితోనే సంప్ర పించి భోగపరాయణుడగునట్టివ్యభావము కలవారుగాడు. క్రొత్తకొత్తవ్యాపారములను కనిపెట్టుటకు సాహసించి పరిచేయుటకు నాయన కోరుచుండెను. అప్పుడు ప్రతివ్యాపారము చాలకొద్దికొద్దిలో నున్నదిగాన దానివలంపించ వలెనని యాయనతలంచెను. ఇద్దరుముగ్గురు భాగస్వాములను చేర్చి కొద్దివేలములో నమ్మకమునకువచ్చిన యొకచదురుఫాక్టరీని కొని దానినాయననాలు వరుకుటకును బట్టలు నేయుటకును తగిన దానిగాచేసెను. ఇట్టి పెద్దఫాక్టరీ నొకదానిని స్వయముగా కట్టించు నుద్దేశ్యముతో నావిషయమును పూర్తిగా గ్రహించుట నాయన ఇంగ్లాండునకేగెను. ఆయన యూరోపునుండి మరల వచ్చుపిమ్మట నట్టిఫాక్టరీని కట్టించుటకు నాగపురము తగిన స్థలమని నిర్ణయించి చుటకు నొకఫాక్టరీని కట్టించెను. 1886 లో వికోరియా విహారాగారు హిందూదేశపుచక్రవర్తినియని ప్రకటనపడిననాటి ఆఫాక్టరీకి ప్రారంభోత్సవము జరుపబడుటచే దాని కాయన 'ఎం.పెనుమిట్సు' అని పేరుపెట్టెను. తరువాత భర్తసీమిల్లును కొని దాని కిటికల 'స్వదేశీ'మిల్లుని పేరు పెట్టెను. ఈపేరును లాభప్రముగాదుగాని ఆయన యరుకుదనమువలన నష్టపడదుగా దాని కధిక లాభనంతమగుదానిగా

చేయగలిగె. ఆయన తనమరలలో ప్రాత్ర ప్రోటిజు కదురులకు బదులుగా రావెతురింగుకదురుల నుపయోగించి యపూర్వలాభమును సంపాదించుకొనెను. ఆయనచేసిన సత్కార్యము తెన్నెనాగెను. వానిలో నొక్కవిషయమును వికరించినచో దానివలన నాయన మహా దాహమును ప్రాంతబాలకసోరు. 1880-90 లలో నేతను బట్టలును నూలునుగూడ చీనాదేశమునకు విస్తారముగ పంపబడుచుండెనుగాని ఆమెరికలను తీసికొనిపోవుపిట్. కం.పెనీ ఆస్తినియును లానున్నుకొన్నాటితో నాకాసంఘములవా రేకమై ధనాశవలన స్త్రీమరుకేవులను చాలహెచ్చుచేసి సాధ్యమయినంతవరకు వారుగూడనాలాభములోపాలుగొనుచుండిరి. ఇందున్నీమరులు లేకుండుటచే వర్తకు లానాకాసంఘములవారు చెప్పిట్లు నడువవలసి వచ్చినది. తాతాగారిట్టి విషయము నోర్వకలవారు గారు. దానికి నివారణమార్గమును కనిపెట్టనలెనని ఆయన కళ్ళయించెను. దానిని సాహసముతో కొనసాగించ దలచెను. దానికోర కాయన జపానుదేశమునకేగి జపానుసరకులను హిందూదేశమునకు కొనివచ్చుటకును ఇచటనుండి నూలును చీనాకు తీసికొని పోవుటకునుగూడ నచట నొక నాకాసంఘము వారితో మాట్లాడెను. అప్పుడు జపానువారుగూడ హిందూదేశము నుండి నూలును కొనుచుండిరిగాన వారికి చీనాలో హిందూదేశపు వర్తకులతో పోటీలేకుండ నుండెను. వర్తకులు తమ సరకులను జపాను స్త్రీమరులమీద చీనా జపానుదేశములకు పంపుటకు తాతాగారు స్వయముగ పూచీపడినమీదట జపాను వారు తమ స్త్రీమరులను హిందూదేశమునకు పంపుటకంగీకరించిరి. కాన నాయనహిందూదేశములోని వర్తకులవలనగూడనట్లు జపానుస్త్రీమరులలోనే ఎగుమతిచేసెదమని వ్రాయించిపుచ్చుకొనెను. ఆసంగతి తెలియగనే పిట్. కం.పెనీవారు క్యూబిటకున్నవరు 1900-చొప్పన పుచ్చుకొనుచున్న కేవును రు-కి తగ్గించిరి. దాని వలనవర్తకులు మాటనిలుపుకొనబాలక ఆకర్షణకు పాల్పడిరి. వారివారములములుగూడ నిప్పయోజనములైనవి. అందువలన తాతాగారి అపజయము కలిగినదిగాని అపజయ ఫలితము మాత్రము కాళ్ళతోపకారమునే కలిగించెను. స్త్రీమరుకేవులు సరసముగ వెలలకుతగ్గింపబడినవి. ఇటీవల తాతాగారివలంబించిన మహత్కార్యము లందరెరింగియున్నారు. వారి యుక్త-పక్ష, నీటిలోనుండి విద్యుచ్ఛక్తిని పుట్టించుటకు లూనకెల్లి సరోవరములోనిపక్షులు బెంగళూరులోని ఒకకోడక కార్యములు మున్నగువి మహత్కార్యములు. వీనివలన నాయనదేశభిమానము కార్యదిక్కు. వ్యాపార సాహసము ఉదారబుద్ధి మున్నగువి ఎల్లరకును గోచరింపగలవు. అట్టి దేశపురుని గోల్పోవుట కల్లవారును చింతిల్లుట వింతగాదు. నిక్కువముగ తాతాగారిని గోల్పోవుటలో తననుతరత్వమునే గోల్పోయినది. రత్న రాసులను గడించుటచే నాతనినుతిరత్నమునుటలేదు. ఆతడు లేనధనరాసుల నుచితోతి నత్యుదారభావముతో వ్యయముచేయ గలుగుటవలనను దేశీయులయొక్క నైతికార్థిక శక్తులభివృద్ధి నొందించుట కాతడొనర్చిన మహత్కార్యము కలనను మేమాతనిని నుతిరత్నమని నొక్కచెప్పగలుగుచున్నాము. ఈయన తమపురుషుని జీవితము నాంగ్లభాషలో నిటీవల డి. ఈ. వాచాగారు వ్రాసిరి. దానిని చదువుట కంతయును సంతసము నొందినారము. కొన్నిగంటలవరకు నాందమున మమోలలార్చిన యీపాత్రమును మాకంపిండుటకు వాచాగారు మాకృతజ్ఞత కంతయును సామ్రాని మహారా షత్రిక వ్రాయుచున్నది.

శ్రీ వీరేశలింగ పుస్తక భాండాగారము రాజమండ్రి:- శ్రీల పరీక్షలు-రాజమహేంద్రవరము నందలి శ్రీ వీరేశలింగ పుస్తక భాండాగారమువారు శ్రీల బహుమాన పరీక్షల నొనర్చుట లేర్పరచిరి. ఈపరీక్ష 1915 వ సంవత్సరమునం దకోబరు నెలలో జరుగును. సాహిత్య, శాస్త్ర, గణితములు మొదటిభాగమునకును, కావ్య సాహిత్యములు రెండవభాగమునకును పరీక్షనీయములు. ఈ పరీక్షలలో కృతార్థులైనస్త్రీలు మొదటిభాగమునందు 40-25-15 రూపాయల విలువకు, బహుమానములు, రెండవభాగము నందు 25-10 విలువకు బహుమానములను గుణములను బట్టి యొకసంకలన దగభాగ్యుప్రములు 15-8-1915 వేదీక లోగా భాండాగార కార్యదర్శిగారికి చేరవలెను. పతనీయగ్రంథములు మున్నగు తక్కినవిషయములు తెలియగోరువారు కార్యదర్శిగారికి రాజమహేంద్రవరము అని వ్రాసిన తెలియగలరు. ప్రస్తుత వివరీక్ష రాజమహేంద్రవరమునందు మాత్రమే జరుగును గాన నాంధ్రసోదరులు ధనసహాయ మొనర్చియు తమ శ్రీలను పరీక్షలకంపియు తోడ్పడవలయునని భాండాగారము వారు కోరుచున్నారు.

మనమహారాజులు.

నవంబరు ప్రాంతం మేగడైతల నెయింటు నీహోర
సింగుగడే ప్రాయగదేరి:-

బ్రిటీషు సామ్రాజ్య శిగులతో సారాధుట యూ
కాపు ఖండమున కచ్చయ్యుచున్న కొన్ని కారణముల
వలన యుద్ధభూమికి వచ్చుటకు కలుతేక తన సేనలను, భన
మును సామ్రాజ్య రక్షణకు సాహాయ్యము చేయుచున్నట్లయి,
హిందూదేశపు మహారాజులు నిశ్చలముగ స్వేచ్ఛసంపన్నులు
భయముననేమో ఎరుగరు. మీరు స్వారిని ఉగ్రసాహితో నేర్చు
కొనిరి. వేటకు మీరు వెట్టికది చేరు. కార్యసాహసాని మీర
లక్షణములు మీరికి వంశపరంపరాగతములు.

బహోదా మహారాజుగారు.

ఈ చిహ్నుసమయములో తమ సేనను, సేననేకాదు
సర్వస్వమును హిందూదేశపు దొరతనమువారిని ఇష్టముకచ్చి
నట్లు వినియోగించుకొనుచున్నచెప్పిన మహారాజు కాయాదీరావు
కాదుగారు. స్వాయంతు సేనకమానలు. ఇప్పటికి ఏమి
నాటిను మహారాజుగారు గంటలకొలది గుట్ట
యొందిరు.

మీరి వివాహములో మూడు రోజులూపాయల విలువ
గల నగలున్నను, మీరు గొప్ప మహారాజులైనను, మీరు
పంపమననేమో ఎరుగరు. సామాన్య మానవునివలె వింతురు.
ఇందుకు ఈక్రింది విషయము నిదర్శనము. ఇప్పుడు క్యారు
గారివద్దనున్న నమ్మకముగ అధికారియొకడు క్రొత్తగా దోశ
గములో ప్రవేశించినవాడు పనిమీద మహారాజుగారి కుటుంబ
వెళ్లెను. దర్శనమునకు వచ్చినవెద్దమనస్సుతోగదిలోనికి వెళ్లె
ను. అగదిలో ఇద్దరు మార్పుండియుండిరి ఒకరు భగభగలాడు
మంచివిలువగల దుస్తులను ధరించియుండిరి. రెండవవారు రెం
డుమాడు రూపాయలు విలువగల దుస్తులను ధరించియుండిరి.
విలువదుస్తులను ధరించినది మహారాజుగారు అనియు, సామాన్య
మనుగుడులను ధరించిన యతడు వారి సెక్రెటరీయనియు క్రొత్తగా
వచ్చిన పురుషుడు అనుకొనును. ఈక్రొత్తపురుషుడు ఎవరిని
సెక్రెటరీ అనుకొనెనో, ఆయన కొత్త పురు
షునిచే ఎనిమిది తొమ్మిదిగంటలనేపు వ్రాతపని చేయించెను.
అంతవరకు ఈ క్రొత్తమనస్సునకి సామాన్య దుస్తులను
ధరించినది మహారాజు గారనియు, అమాల్మములగు దుస్తులను
ధరించినది మహారాజుగారి సోదరులనియు తెలియదు.

నేను అనేక పర్యాయములు మహారాజుగారిని దర్శించితిని. ఒక్కొక్క పర్యాయము వారములకొలది వారి సంక్షిప్త
భోజనము చేసితిని. వారితో కలిసి ఒక ఇంటిలో నిదురించితిని
వాని ఎప్పుడును మహారాజుగారి బంటివై నమ్మిడి నమ్మివున్నెన
చూచి ఎరుగను.

మీరు ఎంత సామాన్య ని వలె యుండినను
ఏనుగులు, గుట్టములు, పరివారము, మొదలగు వానిలో ఇతర
మహారాజుల తీరికి లేకవైన తీసిపోరు. మీ యింటి ఖర్చులకు
గాని, రంతువులు, నాకెద్దు మొదలగువానికి గాని రోజుకు
కొంచెము హెచ్చుతగ్గు ౧౦౦ రూపాయలు గనును. ఈ కేవల
లో మహారాజుగారికింద రోజుకు జహంస్వల్పము పడినను.
కణివులన అను రాజ్యమునందలి ప్రజలు బాధపడుచుండు
సమయమున మహారాజు డబ్బును ఏవిధముగా కూడచెట్టును
రో ఈ కథవలన తెలియగలదు.

కొంతకాలముక్రింది మహారాజుగారు యూరొపు
ఖండములో సంచారము చేయుచుండిరి. మీరు, మీరు సెక్రెటరీ
ఒక హోటలులో బసచేసియుండిరి. మీ దిద్దరికి కలసి ఒక్కరికి
సరిపోవు భోజనము చాలును తెమ్మని హోటలు నాకయితో
చెప్పిరి. ఇదిమిది ఇద్దరున్నారే ఒకరికి సరిపోవు భోజనమునే
తెమ్మనుచున్నారని జవాబు ఆశ్చర్యపడి కొంచెమునేపు నిలిచి
నవినయముగా సెక్రెటరీగారితో ఇట్లునెను:-

ఆయాస్య సన్నతమింపవలెను. తాము తెమ్మన్నభోజ
నము ఒకరికి సరిపోవునదేకాదు? సెక్రెటరీ జవాబుచెప్పటకు
పూర్వమే మహారాజుగారు కనులవెంట మీరుకావచ్చుచు నీన
ముగా ఇట్లునె:- చొను ఒకరికి సరిపోవునదే. నాదేశములో
ప్రజలు అన్నములేక మలమల మాడుచుండగా భోజనమునకు
ఇచ్చటనేను ఎక్కువదబ్బును ఖర్చువెట్టజాలను.

ఒకరికి సరిపోవునదాగ్గునే ఇద్దరు భుజించిరి.
మహారాజుగారు తమ నాకెద్దుకు యచ్చు లేతములకు తగినట్లు
పనిని కరికముగ చేయించుకొందురు. మహారాజుగారి నెద్ది
అధికారులు ఇట్లునుచుండగ నేను అనేకమారులు వింటిని. మహా
రాజుగారు ఇచ్చు జీతమునకు తగినంతపనిని చేయించుకొండ
విడువరు.

ఖర్చు వెట్టవలసినప్పటికప్పుడు వారు వెనుకముందలాడ
కుండ ఖర్చువెట్టుదురు. మహారాజుగారు తరుచుబంతాయి
వెట్టుట తలసింపించుచుండును. వెట్టినప్పుడు హోటలులో బస
చేయవలసినప్పుడుండెను. హోటలులో డబ్బు వివరితముగ
ఖర్చుగచుండెను. అనవసరముగ ఖర్చుచేయుట ఇష్టములేక
బాంబాయిలో సమద్రపు ఒడ్డున ఒక మేడనకట్టించెను. ఈమే
డకు అగొన్న దాకన్న హెచ్చుదబ్బు ఖర్చుచేయెను. ఈఖ
ర్చునకూర్చి ఆలాచించుచుండగ ఒకరు వెళ్లి ఆయాస్య బాం
బాయిలోని మిఇంటిని పేరమి వెట్టుదురు అని ప్రవృత్తించెను.
“వెట్ట ఏమగు” అని కక్షణముచెప్పిరి. సమయోచితముగ మాట్లా
డుటకు మహారాజుగారునే చెప్పవలెను. మేడవెట్టగానండుట,
దానికి ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చుగట చూడగా మహారాజుగారు
వెట్టినవేరు సాధకముగచున్నది.

మహారాజుగారు తమనాకెద్దుతో ఎంతో సంతోషముగ
మాట్లాడుదురు. ఎన్నడును కరికముగ మాట్లాడురు.

ఒకనాడు మహారాజుగారి అధికారి ఒకడు జవానును
కరికముగ మాటలనెను. జవాను ఏడ్చుచుండెను. మహారాజు
గారు ఏడ్చుచున్న జవానుదగ్గరకువెళ్లి “ఏప్పివాదా! మాటలు
ఎముకలను విరుగకొట్టువు” అని బుద్ధిగించెను.

ఒకనాడు మహారాజుగారు మెడిబండ్ల వైద్యుని కుటుంబ
మందిరి. వారిలోనేమోమ: విచేషికొనుటకు ఒకడు బండికిర
టవచ్చుచుండెను. పోలీసువాడువానిని దూరముగ వెళ్ల గలు
చుండెను. ఈసంగతులను కనిపెట్టి మహారాజుగారు వెంటనే
బండిని ఆపించి అమనస్సుని పిలిపించి సంగతి ఏమని అడిగి
కాకికెట్లి సంస్కృతములో నుద్దంధములను చదివ నెంచిన
అ సన్యాసికి కావలసిన యెం చార్జీని యిచ్చిరి.

మహారాజుగారు అందరిని అందుబాటులో నుందురు.
ముఖ్యముగా వారికి బీదవారీయందు ప్రేమఎక్కువ. బీదవారికి,
మాలమాదిగలకు, కష్టపాపయ దారులకు వెంటనే దర్శనమిచ్చి
వారికెచ్చు పుణ్యములను విచారించురు. “ముట్ట రాని
వారివై వారికెగల ప్రేమ ఇంతయని చెప్పజాలను. ఈ “చెప్ప
రాని” వారిగాను మహారాజుగారు అనేకపాఠకాలము వెట్టిం
చిరి. వారిని మంచిస్థితికి తీసికొనివచ్చుటకు రాజకానములను
చేసియు, మరి ఇతరవిధములగు అనేకప్రయత్నములు చేయు
చున్నారు. మాలమాదిగల మొదలగు అంత్యజాతివారు మహా
రాజుగారిని భగవంతునివలె పూజచేయుదురు.

నేను ఒకనాడు మహారాజుగారికి కలసి వారిరాజ్య
ములో నొకభాగమును కధివార్ పరగణాలో సంచారము
చేయుచుండగా ఒకఅద్భుతము జరిగినది:- అంత్యజాతివారు,
పురుషులు, స్త్రీలు, పిల్లలు వేదగుంపుకాడి కూర్చొనియుండిరి.
ఆగుంపునందీ 12, 18 సంవత్సరముల పిల్లవాడు ఒకడు
బ్రాహ్మణులు మొదలగువారు వెట్టు కరికముగు ఇబ్బందుల
వలన వారి జీవితము దుఃఖభాజనముగు మున్నదనియు, మహా
రాజుగారి ఆదరణవలన సాక్షాదాయకముగ నున్నదనియు
చిన్న ఉపహాసమును ఇచ్చెను. దీనిని పట్టి. మహారాజుగారి
యందు ఈ “దురదృష్ట”లకు గల ప్రేమ ఎటువంటిదో గ్ర
హించవచ్చును.

పరిపాలనను చక్కగా నుంపవలెనని మహారాజుగారు
రాత్రివేళల చాల ప్రాధుపోవురకు పనిచేయుచుండురు. ఈ
కారణమువలన వారు రాత్రివేళల నిదురలేక బాధపడు
చుండురు.

స్వదేశవస్తువుల మకాములు

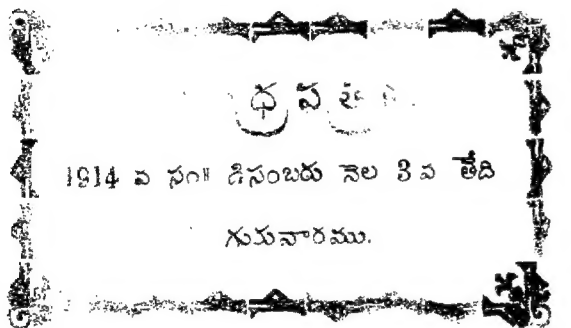
కలకత్తాప్రాంతమున కొన్ని సంవత్సరములకు నేచేట
స్వదేశపుసంత జరుగుట కలదు. ఈ యేడట్టిసంత జరుగలేను.
ప్రాంతాధిక సంతులనక, శాశ్వతముగ మకాణము తర్కదనల
య ననుట దేశభిమానుల ముఖ్యమగుకొరికలలో నొక్కటిగ
కలయుచుండెను. ఈకొరిక ఫలవంతముగ నెరబేటుల కీనాడు
నూచునెర్పడుట సంతోషము. కడచినవెట్టెంబరు లేక తేది
నాకు కలకత్తా, కానంగుడి, రిలీ-రెంబరు భవనమున
స్వదేశ వస్తుకాలయమునకు పత్రముతోత్స
వము జరిగెను. ఆకుభవనంబునకు ప్రముఖు లనేకులు
దయచేసి సభ నలంకరించిరి. కాలంకు వీధియును, బజారు
ప్రదేశము మట్టుపట్టును కడుశృంగారముగ నలంకరింపబడి
యండెను. అత్తతనీ బాబునుచేర్చినాథ బాన్సీ గాక్రింద
యాభిసాయములను వెలిపుచ్చుచు ప్రసంగించిరి. దేశీయపరి
పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహ సేర్పడునమిత్త మేచేట సీచాలమున
కొన్ని సంవత్సరములకు సంత జరుగుచున్నది. కాని, యీసా
నునది దానంతయు మనము జరగింపజాలకపోతిమి.
అందులకు కారణములు తమకు గోచరములే.
క్రియకులగు మెహతా, పూర్ణ గారులు పరోపకారబుద్ధితో,

తమ సహజోద్యమము చూపి యీ సహజవస్తుకం దొక
భాగమున స్వదేశవస్తుకాలయమును కలకొలుప నొజ్జుకొన
గిరి. ఇట్టి వర్తకసానమును నెలకొల్పుటయే మన పరమావధు
లలో నొకటి. ఇప్పుడెను స్వదేశవస్తువలన విక్రియించువా
రును, వానిని కొనువారును, కలియటకు నొప్పునైనను నే
ర్పడు నమిత్త మిట్టి శాశ్వతాలయ ముం వెర్గడకలగానను
నాశన, విశ్వాసమును ఏటేటను, వెలిపుచ్చుచుంటిమి. ఇప్పుడు
దేశీయవస్తువు లెవ్వెవ్వగోనో, అవి ఎక్కడెక్కడదొరకునో
మన మెఱుగము. దేశీయవస్తువు లివియవి, అవి యిచ్చుటచేట
దొరకునను నిత్యానియంతములను వెలియబటము పత్రకగాని,
మతీయేవిధముగు పత్రముగానిలేదు. దేశీయోద్యమము పక్షిల
స్వాదయసేయియందు గాఢముగ నాటుకొనియున్నది. కాని,
తగిన యేర్పాటులు లేనందున ఆయాద్యమము యొక్కములగు
ఫలములను నియ్యజాలకున్నది. స్వదేశవస్తుకాలయమునొక్కటిని
శాశ్వతముగ నెలకొల్పు విషయము నాలోచించి, తగిన ప్రా
యత్నములు చేయుటకై యొక కమిటీ (సభ) ఏర్పాటుచేయ
బడెను. ఇట్టి యితరసభకలెనె, ఇదియు ను విశేష పని
చేయి యు చేయలేదని తెలుపుటకు చింతిల్లుచున్నాను.
వినును, మే మకాభంగులము కాలేదు. లోకమునం దేరిషయ
మునగాని, మొదట కష్టపడిన పిదపనే సుఖమును లాభమును
కలుగుచున్నది. ఇప్పటికి మనము మనయొక్క (మన వివరించిన)
పరమావధిని పొందగలిగియున్నాము. ఈ బజారు శాశ్వతముగ
నుండగలగుననియు, పూర్ణ, మెహతాగారుల పరోపకార
భునిలెను కృతజ్ఞులతో నాదరించి, దేశీయవస్తువులతో వ్యాపా
రము చేయువా రెవరూలో లోకకరముగ వ్యాపారము చేయ
గలిగి, యీ బజారులను వదలివెట్టి తమ వర్తక స్థానములను
వేలొందుచోలునను మార్పునకు కాలోచించుకొందుమార్గ
మేర్పడునని విశ్వసించుచున్నాము. పిమ్మట, బాబుగారు యుద్ధ
మును గురించియు, పరిశ్రమ పనులనుగురించియు, కొంత ప్రసం
గించి, తదనంతర మీక్రింది యభిప్రాయములను తెలియజేసిరి.
మన పరిశ్రమల స్థితిగతుల నారయుటకు దొరతనమువారు
స్వాక్ దొరగాని ప్రత్యేకముగ (స్పెషలుగ) చేసిందిరి. ఆ
తని సందేశము జయప్రద పద్ధతసానము గాంచుగాత యని
కొనుచున్నాము. పరిశ్రామి కోద్యమమునది దాస్త్రీకలవా
రెలరును స్వాక్ గారి ప్రయత్నమున సానుభూతికలవారై
యందురని విశ్వసించుచున్నాను. మనకు ముఖ్యములగు నాహార
పదార్థములలో చక్కెర యొక్కటియని చెప్పిరి. ఇదిమనకు
బయటదేశములనుండి దిగుమతి కావలసియున్నది. సంవత్సరము
నకు సుమారు 12 కోట్ల రూపాయలు విలువగల చక్కెరను
మనము బాహునండి రప్పించుకొనుచున్నాము. ఇప్పుడో జర్మన్
పద్ధతి అగిపోయినందున, బావాసురు కంతయు ఇంగ్లం
డునకును యూరై లెడ్ స్టేట్సునకును, పంపబడుటకు తట
స్థించుచున్నను. కాబట్టి మనకు మనమే చక్కెరను తయారు
చేసికొనవలయును, లేదా, దాని నవేషించకయే కాలము
గడపవలయును. నాన్నే పోతుడగు బాబు నివారణచంద్రులై
గారు జెన్నాగుట్లా లోకావరమునందు పరిటటురూపాయల
ఖర్చువెట్టి, చక్కెర పరిశ్రమకాల నొకటి నేర్పరచువిషయ
మై యవలంబించ బడవలసినపద్ధతిని నిశ్చయపరిచిరి. ఈప్రయ
త్నమునందు గాని, యితరప్రయత్నము లందుగాని మనకు
గొప్పజయము కలుగలేదనుట నిజమే. ఒక్క పరిశ్రామికప్రయ
త్నమందు జయము సుమారువలయున్న ముఖ్యముగ నందఱు
నిన వస్తువులు మాడు. ఆ పెర్వియనగా, మాల్దీవము, ఏర్నా
టు, ఆపరిశ్రమయందు ప్రవీణత యననది.

ఈయూరిలో మూలభవము లభించుటలేదు. పరిశ్రమ
పనులకు మూలభవముగ నుంచుటకు వైకముమీద మూముతి
కన్న తక్కువ వడ్డీ గిట్టుచున్నది. ఇట్లినీతిలో పరిశ్రమలకి
మూలభవము సున్నయనగనును. ఈవిషయమునం దొకమారు
ఆత్మావశ్యకము. స్వల్పలాభముతో చూచు సంస్కృత్యలన
కావలయును. దేశీయ పరిశ్రమలకు మూలభవము నుంచి, ము
న్నందు ఆపరిశ్రమల చక్కెర యభివృద్ధి గాంచుటకు రగిన
పునాది నేర్పరచవలయును. కార్యగర్హహానియు, పరిశ్రమ
యందు పాండిత్యము, ఈవిషయములందు మనలో లోపములు
గలవు. ఈవిషయములను మనము పాశ్చాత్యులకన్న నేర్చుకొన
వలయును. నవీనాదర్శనలతోగూడిన పరిశ్రామికోద్యమము
పాశ్చాత్యదేశమునందు ప్రచలించి. మనము పాశ్చాత్యులకన్న
దేనిని నేర్చుకొనవలయునో దానిని వారికన్న మనము నేర్చుకొ
నవలయును. ప్రాచ్యుల వర్తక దామేది నేర్చుకొన
వలయునో దానిని ప్రతిద్యులు నేర్చుకొనవలయును. ఇప్పుడు
జపాన్ దేశమున పరిశ్రామికోద్యమ మున్నదికదాదున్నది. ఇంగ్లం
ల కాదేయిలు చిరకాలము పశ్చిమదేశములందలి కిర్యా
గాఢములను వెళ్లి, చిరకాల మచట తిర్చితు సంది, యొ-పిత్తో
నచటి పండితులకన్న వారూ పరిశ్రమకు సంబంధించిన కార్య
జ్ఞానము నలకలచుకొని యుండుటయే ముఖ్యకారణము. మ
దేశమునందు పరిశ్రమలు పునరధారణ మొందుటకుగాద
అదియే మార్గము. దేశీయమనగా విదేశగుణనిశేషముల నాదా
నినపరచుటకు గాక, ఆవిశేషములనుగూడ దేశీయోద్య
మోత్సాహమునందుగలిపి, దేశీయభావమును నికలపరచి యభి
వృద్ధికి దగిన మార్గముల నెలకొల్పుటయే చక్కెర పద్ధతి
యను నిత్యాది ముచ్చటొప్పులతో పభిటలవలకు విందుగలిగి
బాబుగారు రాక్షకకాలమునకు పునరవశోక్తము గావించిపి

విన్నపము

ఆంధ్రమహాజనుల యాదరణము వలనను, యుద్ధమువలన గలిగిన వ్యక్తాహూనమువలనను దినపత్రిక స్వల్పకాలమునం దత్యంతభివృద్ధిని జరిగినందునకు పత్రికానిర్వాహకు లాంధ్రప్రదేశ్ మునకు స్పృహలు, యుద్ధ మారంభమైన కాలము నుండి దిన వార పత్రికలకు చందాదారులు విశేషముగా కీరిరి. ఆ కాలమునందే పత్రికా కార్యాలయమును మార్పుట యవసరమైనది. పత్రికా నిర్వాహకులకు దినపత్రికను నిర్వహించుటకు గావలసిన యనుభవము లెక్కువ. గుమాస్తాలు కొందరు జబ్బుచేసి సరిగా పనులనుజూడజాలరై. ఇట్టివిషయస్థితియందున్నదినమును చేరెడి చందాదారులకు పత్రికాసంపుటయును, వచ్చెడి జాబులకు బదులు వ్రాయుటయును కష్టతరమైనది. ఇట్టి యనివార్యములైన అంగరంగులవలన కొంతమంది చందాదారులకు పత్రిక ప్రముఖుగా చేరుకుండుటయును, సామ్యుచేరిన కొంతకాలమువరకు పత్రిక పంపబడక పోవుటయు మొదలగు అవములు పత్రికా కార్యాలయమునందా సంభవించినందులకు పత్రికా నిర్వాహకులు గ్రాహకుల మన్ననలను పోషించుచున్నారు. ఈ అవములను సవరించుటకు దగిన యేర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. పది పదునైదు దినములలో నిట్టి అవములు తిగి సంభవించినట్టి యేర్పాటులు చేయబడును. కాన చందాదారు లుదారస్వభావమున సస్వల్పకాలము సులభము అవములను మన్నించి పత్రికను పోషించుటకు ప్రార్థితులు.

దేశీయమహాసభ.

మద్రాసుపురమున నీ నెల 3 వ తేది జరుగ నుండు దేశీయ మహాసభ యెట్లు పరిణమించునో యను సందియమును సాధ్యమైతవరకు భారతదేశముయొక్క మైత్ర్యమును జాతుట కిది ప్రథమసాహసము కావలయునను నభిలాషితాహమును విశేషమున కొంతకాలముగా స్ఫుటమై యుండుట మా చదువరు లెరిగియుంగరు సూరతు సంకుచిగిన విశేషము కటికి తీరుసమయము వచ్చునాయను నాశచే పజయంతయు నోరుదెరికిగాని యున్నది. అప్పుడు వెనుకనుండిపోయిన వారి కక్షముగా కొందరు మిక్కిలి శాతస్వభావమున కార్యమునకు వ్యర్థులను సూచించిరి. అందు ముఖ్యముగా మద్రాసు నాయకులకు మున్నున కెక్కినది అత్యున్నతగారి లేఖ యనుటకు సూచనములేదు. విశేష వచ్చినప్పుడు అభిప్రాయము లెట్లు వీరను వీ- లేఖపై గలిగిన విమర్శతో వీరి యభిప్రాయములు విశేషముగా నామోదించబడి యుండుట సుభాషితము. న్యాయుండియా పత్రికాధిపతులు తాము పాశ్చాత్యచారముల ననుసరించి మొదలు వాసినను నుపయోగిరనుగు ఫల మేర్పడుచో అత్యున్నతగారి వ్యతిరేక నిర్ణయంతరము చేయుటలేదు. వాడే వ్రాసిరి. సిన్నటిదియు మన నాయకానుజులలో నొక్కరగు సర్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు తమ యంగికారమును సూచించుచున్నారు. ఇంకను మేక కొందరు ఇయ్యోనుమొనరి లేదటగాని లేను యభిప్రాయమున వ్రాతపద్ధతీ ననుసరించి దేశీయమహాసభ ప్రతి

నిధులను బహిరంగసభలలో నేరుకొన నిచ్చుట తప్ప గాదల ఇదివరకే ఈవిషయములోకమాన్య గోకలే, ప్రభృతు లొప్పుకొనియేయున్నారు. కావున సర్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు ఆదిగాగలవా రిప్పుడే తమకు గలిగియుండు నత్యాహముతోడనే పని చేసినయెడల సచిరకాలము లోనే మనదేశమున నిదివరకు జేరిన దేశీయమహాసభా సమావేశముల లో నుత్తముగుదానికంటె బలవత్తరముగా సమావేశమును ఈ తూరి సిద్ధిపజ్జయగలరను విశ్వాసము జరించుచున్నది. దేశీయమహాసభయొక్క పరిణామమువంక దిలకించినను నా ఫలమే సూచిత మగుచున్నది. ఇదివరలో నొకపర్యాయము దేశీయ మహాసభను గురించి వ్రాయుచు నాల్గవ సమావేశము నరకును దానిచరిత్రను వ్రాసి ప్రభుత్వాధికారుల మూలముననే యుద్భవించి వారేచేతనే మరల ననుమానింపబడి వారి నుండి వేరుపడి స పూర్ణముగా ననధికారసంఘముగంటె అట సూచించితిమి. అప్పటి యాధికారుల రాజకీయాదర్శ భావములను గూడ విశదపరచితిమి. తెలంగాణగురూడ సాధారణ స్వాతంత్ర్యములను కోరుటకు నెట్లు జంకినో తెలిపితిమి నాటినుండి 1906 వ సం॥ము వాకును దేశీయమహాసభ ప్రాముఖ్యముగా జరుగనువదలి స్వాతంత్ర్యముల నడుగును ప్రయత్నము వారి కార్యక్రమమును నిర్బంధముగా విమర్శించుచు హైందవ భూమియొక్క పరిపాలనలో గలగు అవము నాంగ్లభూమియందు విడిగా తెలియ బగనుటకు నా ప్రయత్న మలోగర్చుచు దినదిన ప్రవృత్తమున గుచు వచ్చెను. ఆ కాలమున మనకు స్థానిక స్వపరిపాలన నిచ్చుటకును ఇచ్చటి యధికారుల పరిపాలన యాదలి అవముల పరీక్షించి సవరించుటకును ఇచ్చటి పరిపాలనా పద్ధతులను సంస్కరించుటకును సహకారులను సర్వసాధముల నిత్యాణమునకును మనదేశీయ మహాసభ కొద్దిగనో గొప్పగనో కరణ భూతమునది. ఆ సభ సంతయు వివరించి వ్రాయు సవరణములేగా, నేరకు నిఫల మొక్కటియేగాక దేశీయ మహాసభయొక్క యతర ఫలము లక్షకములకలవు అందులో ముఖ్యమునది ననాయకులు ఆంగ్ల భూమి మెట్టులయు నచ్చటచుడుతరి మనకుల మొట్టలను వివేది చుటలో శారవనుండి నా భూమికిరవము దెచ్చుటయు ననటకేమాత్ర మెవ్వరును నష్టమెప్పవీరులేదు. అకమాన్యులగు దాదాభాయి నౌరోజి, రమేశచంద్రదత్తు ఇతాదుల పనివలనగాక మిగిలే వలన నిగ్గం వారు నన ప్రాచీన నాగరికమును ప్రస్తుత శాస్త్రార్థతను వెరుంగగలిగినారు. రిడేవలన బగట జెప్పుకున్న నాంతరింగిముగా నైనను నొక్క సారి గాకన మరెయొక్క పర్యాయమైనను అంగ్లేయు లెల్లరును హైందవుల కనుకూలములై పున తమ అోసమానులు కావలనుటను గ్రహింప గలిగినారు! ఇట్టివిశేషాతిని సంపాది పగల పోడగా గ్రేసరులు దాజూపబట్టియేగా దా హైందవభూమిలో విపులసంఖ్యాకులుగాకున్న స్వల్పసంఖ్యాకులు నను అకమాన్య లుద్భవించియుండుట. ఈ కారణములచే మన దేశీయమహాసభ రెండవసభ మహాఫలయుతము. స్వాతంత్ర్యమునకును పూర్వ ప్రవృద్ధికిని నెంతో దూరముననుండు మనకు నర్తమానమందలి యసంతృప్తిచే భూతకాలమును అసంతృప్తికరముగా గానపచ్చినను కాలభావ జనిత ప్రాస్పద్యప్తిని విడనాడి చూచినయెడల మన దేశీయమహాసభ ద్వితీయావస్థ సదాస స్మరణీయము కాగలదనుట తల్లము. కాని ఆ యవస్థమందమున విజ్ఞానోదయ ముచే లోకపరిచయముచే స్వల్పాభివృద్ధిపై నసంతృప్తిపబలుచు వచ్చుచునే

యుండెను. రాజకీయముగా ప్రజ లెంత మొట్టివైకొనినన నాత దేశీయమహాసభ తీర్మానములజేసి తెలిపికొనినను ప్రభుత్వమువారు తగినంత సరకు సేయుటలేదను నభిప్రాయము బలమయ్యెను. ప్రభుత్వాధికారులే సర్వవిషయములకును తండ్రితాతలను విశ్వాసమున తమధర్మమును మరచిన ప్రజలకు ఆతండ్రి తాతలక్రీయు పరిమితమును జ్ఞానము పొడిముడికు కాలమువట్టును. కావుననే యెంతప్రయత్న ము చేసినను తమప్రయత్నములను ప్రభుత్వమువారు నాగి పగిలిత్య ననుమోలములచే చిరకాల మంగీకరింపలేక పోవునప్పటికి ప్రజలలో నొకనిధము నసంతప్తి జనించెను. ఆ కిత్తానస్థులును నా యసంతృప్తికి సహకారులగుచుండెను. కొందరధికారుల యసహన ప్రవర్తనచే నొక గొప్ప యాదోశనమేర్పడెను అందు సర్వమును స్వతంత్ర ఫలితముగా సూచిది కరాదాయనుప్రశ్న బయలుదేరెను సంపూర్ణ పరాధీనత్వాదర్శము నుండి సంపూర్ణ స్వాసత్వాదర్శము నకు నుత్సాహముచే మానసికముగా లంఘిం వచ్చునేమోకాని ప్రపంచ జీవనమున మాత్రము సాధ్యముకాదు. ఈ విషయమన నభిప్రాయభేదములు పొడనూపి సంద్యకస్థయగుట రెండుపుతములును సమన్వయముచేసి కొని సంతృప్తితోత్సాహ నతమును నిర్మించుకొనలేమిచే, 1903 వ సంవత్సరపు దేశీయమహాసభ స్వదేశీత్వాది స్వాతంత్ర్యపక్ష తీర్మానములతో జయప్రదముగా ముగిసినను, 1907 వ సంవత్సరమున సూరతులో నాయభాగ్యపు విశేషము పొడనూపునోయ్యెను. నాటినుండి రెండుపక్షములును కార్యనాయకుల ద్వైయు నాదర్శములను గల వాగుటచేత దేశీయమహాసభ యేయుత్సాహమును బుకొల్పలేకయే కార్యసాధనమును నందలేక వచ్చుచున్నది. ఈ ఘనము నిరునాగలవారును గమనించి గ్రహించియున్నారు. ఈ పుగ శతాబ్దములుగా రాజకీయమహాసభ మిన్నతైనను ప్రభుత్వలోక కొన్ని కార్యము లొనర్చి పరిస్థితుల నన్నిటిని మార్చినైచివారు. హైందవభూమిలో తాము నాటివెతు మొలన నారింభించిన దనటను గ్రహించి తగిన దోహదమువైవ నుదారహ వయమన నుపక్రమించినారు. వారి కార్యజాలముచే ప్రతిఫక్తి యంతయు మారినది. నేడి వాగుల వారును ఆంగ్ల దృష్టాంతమును నాగ్ల గురుత్వమును సంతసమాగొని యభివృద్ధిమార్గము లరయనలయు నను నభిలాష నందియన్నారు. విరోధ మహాసంగ్రామము సంప్రాప్తమయి ఆంగ్లవృద్ధియు హైందవభూమికిని హై దవ హృదయము నాంగ్ల భూమికి ప్రదర్శించి పాలితులకును పాలకులకును గి విభేదములు హృదయ కౌల్యజనితములు గావనియు పక్షితిమామ్రమగు ననివ్యాప్త సందర్భములనియు ప్రకటించినది. హైందవు లభివృద్ధికావలయుననిన పాలకులయంగ మాత్రము భారము నెట్టివనుకానియు, పాలకుల కప్పుడును న్యాయముగా విమర్శించుచుండిన మార్గము నను గాడి యు విశదపరచినది. పాలకుల యుదా మార్గస్థితియు క్రింద పాలితులు సర్వశక్తుల నుపయోగిం స్వతంత్రముగా పట్టుదలతో పోచేయవలయు ననుట యప్పుడు తత్తమాదృష్టమైది. ఇట్టిపట్టున నియాదర్శమును గ్రహించి పూర్వపు యోజనాపరిత్వముతోను ప్రస్తుతపు నుత్సాహముతోను పనిచేయదగియున్నది. అందుకు ప్రాచీన నాయకులును నవనోత్పుకులును నైమగ్న వలయున్నారు. మద్రాసు సభ కట్టిమైత్ర్య మొనరించి నెగడననయు దేశీయమహాసభ సూతన. వికాసముతో సూతన జీవనము నారంభించునయ విశ్వసించుచున్నాము.

ఈనగరమునందలి ముఖ్య ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగా నిద్రవరకు పోలీసు సూపరింటెంటుగా నుండిన పెన్సిల్వేనియా నాగు నియమించబడినారు. ఖాబుబహుద్దూరు ఉస్మాన్ సాహెబుగారి కీపదవి కిమారు సారము వచ్చియుండవలసివది. పెన్సిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు పదవి న్యాయాధిపత్యముతో కూడు కొనివది. అట్టి దానికి పోలీసుశాఖవారిని నియమించుట తగదు. పోలీసుకమిషనరువారు పోలీసుశాఖాసర్వాధికారమే తచ్చాభివ్యక్తులకు కార్యరాదనియు నెవ్వరైన జిల్లా కలెక్టరుల కియ్యసగననియు వ్రాసినారు. వారియభిప్రాయ ముగిడ మన ప్రభుత్వమువారు వట్టి సూపరింటెంటు ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగా నియమించుటకు ముఖ్యకారణములు ఇదివరకేట్టి యాచారమునకుటయు నాయాచారముల్యక్తమైనందున పోలీసు శాఖాసర్వాధికార వారాకత్రికలలో గోల పెట్టెటయినట. ఈకారణములు తృప్తికరములు కావనటవిదితము. సరియైనన్యాయశాస్త్రజ్ఞానము లేనివాడును విస్తారవిజ్ఞానానభవము లేనివాడును ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటునకు దగదు. పెన్సిగారికరును మనమెరుంగముకాని సాధారణమగు పోలీసు సూపరింటెంటు కట్టె విజ్ఞానమును అక్కరలేనటయు అట్టెన్యాయ శాస్త్రాభ్యాసమును నక్కరలేదనటయు లోకమెరుంగును. ఇట్టిసందర్భములలో పోలీసు సూపరింటెంటును న్యాయవిచారణాధికారములను నన్నత స్థానములకు వైచుట న్యాయ విచారణకు హాని కలిగించుటయగును. కావున ప్రభుత్వమువారి విషయమును బాగుగా పర్యవేక్షించితురుగాక.

మధ్యరంగమున కొంతవరకు తీక్షణ్యుడము జరుగుచున్నట్లులే తెలియుచున్నది. ఒక్కతొక్క వార్తలో మనవైస్యము లొక గ్రామమునొని యొకయారామమును రెండిండ్లను స్వాధీనము చేసి కొనుట వర్ణితమయియున్నది దీనిబట్టి యుద్ధమొక సూక్ష్మముగా నెంత ఘోరముగా జరుగుచుండుటయు కొంతకు కొంత విశేషము కావలను. అప్పుడిది మిత్రమండలి వారిది విజయ గమముగానే గుఱించుచున్నది. రుష్యా జర్మనీలో పోలంక్షలో మహాభీరముగ పోరుచున్నారు. రుష్యా కేక జయములు కలిగినటు వినుచున్నాము. జర్మనీకి నాప్రక్క నింకపోరాటమును నపరిమిత స్వప్రమును దప్పలేదనట మాత్రము నిజము. స్వయా వృత్తాంతములు మాత్రము త్రమగానున్నవి. ఇటీవల స్వయా రాజధానిని వర్షిణమునకు రెండుమాగులు మార్చినదని వింటిమి. నేటిదినపు వార్తనుసరించి నీపు సర్వియారవారి చేతిలోనుండు నట్లును సర్వియాస్థితి కొంత కష్టస్థితియే యొను స్వయానకును కొంత విజయము కలుగుచున్నట్లును విశదము. నేటివార్తలలో మనకముఖ్యతమ మొదటిలగు మన పార్వభాము శ్రీపంచమ జ్ఞాపకవర్తితవైచుకును ప్రోత్సహించు కమిత్రము యుద్ధరంగమునకుబోయి యున్నారు. హైందవ ప్రభుత్వలకుదప్పవచ్చి వాహ్యదయము లలరజేసినారు.

కడచిన అక్టోబరులో జరిగిన అప్రింటింగుపరీక్షలో మళ్ళిది యెక్కువ కృతార్థములది. అందులోని పేర్లన బట్టిమాడ తెలుగువారు మువ్వగు నలుపురకంటె నెక్కువయన్నట్లుకానరాదు. న్యాయవిద్యకు ప్రజమాగుచున్నారని ప్రతీతి. అట్టిసర్వ సాధారణమైయుండు విద్యాశాఖలో నున్నత పరీక్షలందు గూడమన వారిత తక్కువగా నుండుట తలచుకొనిస్థిగ్గనతలపాచికొనవలసి వచ్చుచున్నందులకు చింతించుచున్నాము.

బరోవా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లాండు-ఫ్రాన్సులు

హైందవ వైద్యశాలకు శ్రీరాజుగారు వెళ్లటం.
 లండను డిశంబరు 2:— నిన్నటి దిముస ఫ్రాన్సు దేశమునందు తర్రఖామునందు హైందవుల వైద్యశాలకు దర్శించియున్నట్లు దెబ్బలుతియున్నవారి వారికి గాయములెప్పుడుతలనో, అవియెట్లునో యడిగి. ఏతాకింక నేపటాలములవారు పోననప్పినది ముగూడ శ్రీరాజుగారికి దెలియుటచేసి హయాలానందు నొందిరి.
 దెబ్బలుతినిన హైందవులు తమబాధనోర్చికొనినవరచిన వైద్యము శ్రీరాజుగారికి మనోగణమయ్యెను. వీలొనొకడు మొన్న నేయంగచ్చేదము చేతబడివాడు శ్రీరాజుగారు పలుకరించినపుడు జనాబుచెప్పేక పోయెను.
 వంటయిండ్లుపహా అన్నియు శ్రీరాజుగారు పరీక్షించిరి. ఇండియానలనే యిక్కడను జాతి మతభేదముల కనుగుణముగా తగిన యేర్పాటు లన్నియు గావింపబడెను.
 కొంచెము నింపాది గాను వాగ్గో నొకడు శ్రీరాజుగారుగారనే లేచి భగవంతుడు శ్రీరాజుగారిని రక్షించుగాత్ర యని యాచెను.

సర్జాన్ ఫ్రాంచిగారి జాబు.

జనరల్ గారిజనరల్ గారి పని

లాహోరు డిశంబరు 2:—సిగిల్ అగు మిలిటరీ గజెట్టు కీకండి తంతివాక్తవచ్చెను. లండను నవంబరు 30. ఆంధ్రవైద్యునిండి తెల్లజంపారు వెకకుబోవుచున్నపుడు వారిని రక్షించినై జనరల్ గారిజనరల్ గారికి గవ్వతగమైపని నియోగింప. డెను విస్తారముగ కత్తువుల సేనల విలాలయగు మన సేనాముఖమున పోరులే వాపని అత్యవసరము కాల్పాటులునుగూడ విక్రీలి శక్తితో బోయిరి.
 బ్రిటీషు సైనికులు లివోను తూర్పుది గ్రను జేరుటకు గట్టి ప్రయత్నము సేయవలెనని అక్టోబరు 17-న తేసి యుత్తరువు జేయబడెను. తూర్పుదిగ్రాండి ఆగ్నేయమునండి విస్తారముగ వైకులు తనవాపని స్వాధీనము చేరులెమోయని జనరల్ గారిజనరల్ గారు దెలిపి శత్రుసేనల కచ్చువును వని నేనెరుగను కాని అక్టోబరు 21 తేసి గానున్న మొదటి ఆగమిలోను వచ్చునవారికి నిగోధింప జాలనంత యెక్కువసేన యుండ దనుకొనుచున్నవని సర్జాన్ ఫ్రాంచి గారు జనాబుచ్చిరి. వైకెప్పిట్లు జనరల్ గారిజనరల్ గారు శత్రువులవైపుకండ నుండిరి కాని లెవ్హ్యము శత్రువుల స్వాధీనములో నుండుటన బ్రిటీషువారు ముందుకుబోవుట దుష్కరమయెను.

కర్జున పథువుగారు

హిందూదేశపు సైనికులను పొగడుట.

లండను డిశంబరు 1:— హిందూదేశమునండి యుద్ధమునకు జరిగిన సైనికులను సౌకర్యముల కేర్పరచు దెబ్బలు వసూలు చేయుటకు లండను గవర్నమెంట్ సభిజరెను. ఈ సభలో కర్జున పథువుగారు ఇట్టరి. యుద్ధభూమిలోని హిందూదేశపు వైకులు ఆదర్శముగ సాగాడుచున్నారు. వీరి వైద్య పర్యవేక్షకులును వివిధ సేనాదేశపు ప్రజలు ఏమి తెలుచునో విభిన్నము. హిందూదేశపు సైనికుల సౌకర్యము ఆముపతి ఏర్పించుటకు వారికి నెవ్వరి దమ్ము మొదలగునది. ఇప్పుడు చేయుటకు 2½ లక్షల పోలు చాలును.

కన్నెల్ గూల్ కెమ్

తరువాతి కన్నెల్ గూల్ కెమ్ గారు ఇటుపడెనందిరి:— ఈ సభిజరెనులలో హైదరాబాద్ సైనికులలో కలసి గాను శాస్త్రమునకు మెసి పిన్సెన్ కెగిని. విరియియల శక్తియు గానినది, మించుముందు ఈజిప్టులలో యుద్ధభూమి నుండిరి హిందూదేశపు వైకులు కాగనిన సౌకర్యములన్నటిని చేయవలెను. ఇట్లుగా బ్రిటీషు సేనాదేశమునొని హిందూదేశపు వైకులు సవరణ గొప్ప సౌకర్యములు చేయుచున్నారు. వారుచేయుచున్న సేవయిం నింతవారు వారి ఋణమును తీర్చుకొనవలయు.
 సభిజరె, ఉపన్యాసములు చాలఉత్సాహపూరితులై యుండిరి. జాతీయగీతము పాడినతరువాత సభముగిసెను

ఫ్రాంచివారి ప్రతిబంధ.

లండను డిశంబరు 2:— నిన్న గాత్రీ వ్యారినువగరములో ఇట్లు ప్రకటించిరి:— తెల్లజంపారు దేశమునందలి లివ్వు పూటుకు దక్షిణమున కందకములలోనున్న జర్మను సైనికులు కందకములనుండి వైకి రావలెనని ప్రయత్నించిరి. కాని వారి ప్రయత్నము సాగ లేక. ఫ్రాన్సుకు, లెవ్వులయధ్య వేర్ మెబ్బు అను ప్రదేశములో జర్మనులకేసుందున్న ఒకభవనమును, ఉద్యానవనమును మనసైనికులు యుద్ధముచేసి అక్రమించుకొనిరి. అగ్లోసీపగజాలో మనసేనల గానూగి అదవిలో చాలయంగు వెళ్లెనని మిలిటరీబోర్డు విశేషములేమియులేదు.
 ఇంకొక ప్రకటన.
 జర్మనీవారి పదాలులు మనవై పడుటలేదు. ఎయిరు కడ్డన్న సేనాముఖమున అప్పడప్పుడు ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది అగ్లోసీలో కూడ యుద్ధము జరిగినది కాని అందు కలన స్థితిగతులలో మార్పుమియు కలుగలేదు. వీవర్, వానెజెన్ పగజాలలో విశేషము లేమియు జరుగలేదు.

లండను డిశంబరు 2:— వ్యారినులో ఈ క్రిందివిషయము ప్రకటించబడినది:— ఇ ప్రెసుకు దక్షిణమున వేటి పగలు మనసేనల జర్మనీవారికడ్డ లాసుకొనిన కందకములవై తిరిగి జర్మనులు పడిరి. మనసేనల వారి వెకుకు కొట్టివేసినది. వేర్ మెబ్బుకడ్డ అచ్చుయున్న జర్మనీవారి వైపు వైపు ఫిరంగుల వ్యాటరీలను మన ఫిరంగులు ధ్వంసముచేసినవి. మనసేనల జర్మనీవారిని జయించి వేర్ మెబ్బుఅను గ్రామమునందలి భవనమును, ఉద్యానవనమును, రెండుఇండ్లను, కొన్ని కందకములను పట్టుకొనినవి. జర్మనీవారు ఫేగూడను, మెడెనెకోసేగూడను ఫిరంగులను తీరముగ కాల్చిరి. మనవారుకూడ జర్మనీవారివై ఫిరంగులుకాల్చి వారి బ్యాటరీని ధ్వంసముచేసిరి. అగ్లోసీపగజాలో ఫ్రాన్సెస్ మేవంఆచువోట జర్మనీవారు మనసేనల పడిరి. మనసేనల వారి వెకుకుకొట్టివేసి కొంచెము ముందువెళ్లెనది. అగ్లోసీలో మనవారు జర్మనుకందకములను కొన్నిటి: స్వాధీనపరచుకొనిరి. మ్యూజునెయొక్క ఉన్నత ప్రదేశములలో విశేషము లేమియుజరుగలేదు వీవర్, వానెజెన్ పగజాలలో కూడ ఏమియు జరుగలేదు.

జార్జి చక్రవర్తి.

సైనికులను చూడుట.

లండన్ డిశంబరు 2:— జార్జి చక్రవర్తిగారును, ప్రెసిడెండు పాయిన్ కేరుగారును ఉత్తర ఫ్రాన్సుకు వచ్చినందుకు ప్రజలు ఆమితాండమును పొందిరి పాయిన్ కేరుగారును, చక్రవర్తిగారును బ్రిటీషు సేనలను దర్శించిన తరువాత మోటారు బండివై వెళ్లి వెళ్లిరి. వెళ్లుచుండగా పరీజులు జనజయధ్వానములు వచ్చి, తరువాత చక్రవర్తిగారు బ్రిటీషు సేనల హెడ్డు ఉక్లేనుకడ్డ విం చేసిరి ఈ విందుకు ప్రెసిడెంటు పాయిన్ కేరుగారు, ఫ్రాన్సుకేతపు ముఖ్యమంత్రియగు వివియానిగారు, ఫ్రాంచిసేనల స్వసేనాధిపతియగు జిక్రేగారు, మన యువరాజుగారు, ఇంగ్లీషు సేనల సర్వ సేనానియగు క్లియూర్ ఎల్ సర్జాన్ ఫ్రాంచిగారు, జెనరల్ మ్యూఫ్ఫుగారు దళుచేసిరి. జార్జి చక్రవర్తిగారు, ప్రెసిడెంటు పాయిన్ కేరుగారి కలసికొనిన వెంటనే, చాలసేపు ముచ్చటించిరి. సేనలకు ఆహారవాహనములు ఇప్పుడు చేయుటకుగూర్చి వారు చక్క సాగాచించిరి

యువరాజుగారు యుద్ధనిధి

లండను డిశంబరు 2:— యువరాజుగారి యుద్ధనిధి ఇప్పటికి 4 లక్షల పోలులైనది.

హిందూదేశమునండి ఉచ్చియెలయతి

లండను డిశంబరు 2:— విశాఖలో యుద్ధము పూగి- తగనూ హిందూదేశమునండి ఉచ్చియెలయతి నిషేధించబడినది లెవ్వులలోని ఉచ్చియెలయతి బ్రిటీషు సేనల మెంటువారికి ఉచ్చియెలయతి సభుచేయించుని కల్త్రాభుతేకి వారి హిందూదేశమునండి ఉచ్చియెలయతి కాకుదినయన తాము గొంతనవారిలో చేసిన కల్త్రాభుతలు ప్రకారము సభుచేయుటకు నియంధించియు, హిందూదేశములో ఉచ్చియెలయతి ఉచ్చిలో పడివంతులు మాత్రమే, హిందూదేశపు

యంత్రాలలో భర్త పనులను, తేలికదేయను, ఉన్నది ఎగుమతి చేయబడదను విషయము తొలగించవలసినదని మీరు తీర్మానించెరి.

బెలిజియము సేవలు.

వైద్య సహాయము.

లండను డిసెంబరు 2:— కారెపట్టణములోనున్న బెలిజియము వైద్యులకు విషజ్వరము తగులకుండ చేయుటకై ప్రత్యేక డిప్లొమాను సంఘమువారును, సెయింటుబాను ఆంబులెన్సు సంఘమువారును పరిశీల పాపా నిచ్చిరి. ఈసామ్య ఆలస్యము జరుగకుండ వెంటనే యియ్యబడినది.

మరణవార్త.

లండన్ డిసెంబరు 2:— సైయిక్ ప్రభువుగారు చనిపోయిరి. వీరు 1848 సం.లో పుట్టిరి.

అడ్మినిస్ట్రేషన్. టి. మాహర్.

లండను డిసెంబరు 2:— సాకా విషయముల గూర్చి వ్రాయుటలో ప్రసిద్ధిచెందిన అడ్మినిస్ట్రేషన్ మాహర్ గారు చనిపోయిరి. దీనియున్నది. వీరు ఆమెరికా ఖండస్థులు.

కుష్మా

పోలాండులో యుద్ధము

రష్యావారు శత్రువులవైబడుట

వెట్రోగ్రాడు— డిసెంబరు 2:— సోమవారమునాడు శత్రువులు లొంగిపోయిరి. సోమవారమునాడు మన వైబడిరి. లొంగిపోయిన శత్రువులను మనవారు శత్రువులవైబయ ప్రదముగ బడుచున్నారు.

లోడ్జియర్లు

లోడ్జియర్లు ఫిరంగియర్లును, స్థలశోధనలు మాత్రము జరిగెను.

ఇంగ్లీషు జర్మనీపై న్యాయము

మన న్యాయమండలి దావోస్ బాగమువారు కాలిఫోర్నియాలో సీరాక్యూజుస్ శత్రు సేనలను గూర్చియుండుట గనిపెట్టెను. ఇ. ద. క్రొ. 1914 వ సం. జనవరి 15 నకు పంపబడుచున్నారు.

లాస్సాలో ఘోర యుద్ధము.

సోమవారమునాడు సీరాక్యూజుస్ వారి బడిరి. మన సైన్యములో ముందుభాగమువారు రోజంతయు లాస్సా ప్రాంతమునందు ఘోరయుద్ధము సలిపిరి.

ప్రవృత్తి గార్లు పారిపోవుట.

ఈ క్రొత్తవృత్తిగారు దగిన యేర్పాట్లను గావించి తిమిడేట్లాఫ్ ను బట్టుకొంటిమి. రిఫిరంగి పటాలములను ప్రవృత్తి గార్లు పటాలము నొకదానిని పారిపోవుట జేసితిమి.

జర్మనీవారి స్త్రీయన్ పట్టుకొనుట

ఫోక్లెడ్ రైల్వేయన్ 5 పడవలను బట్టుకొంటిమి. వీని యందు భోజనసామగ్రియు, మందుగలయు సామానులు నుండెను.

రషియాచక్రవర్తి

లండను డిసెంబరు 2:— మీరు యుద్ధము. విక్తి జేర్చినారు.

సర్వీయా

బెల్ గ్రేసు పట్టణమును పోచేయుట.

లండను డిసెంబరు 2:— సర్వీయా. సర్వీయాలో సైనికులు అనుకూలముగ లేవు. సర్వీయా దొరతనమువారు బెల్ గ్రేసు నగరమును వదిలివెట్టి వెళ్లిరి. బెల్ గ్రేసుకును నిష్పట్టణమునకు రాకపోకలు జరుగుటలేదు.

అస్ట్రీయా సైనికులు.

రెండువేలమంది సర్వీయావారు ఖయిలీలగ పట్టుకొనుట నిష్పట్టణము 2:— సర్వీయాను అధికారులెట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— సోవోజోయెట్ట అస్ట్రీయానులకును సర్వీయానులకును ఘోరముగ యుద్ధము జరిగినది. చాలమంది అస్ట్రీయా సైనికులు, రెండు ముఖ్య ప్రదేశములను స్వాధీనము చేసికొనిరి. అయినను ఆనాడు సర్వీయావారికి లాభము వెట్లు యుద్ధ జయములేక, రెండువేలమంది అస్ట్రీయా సైనికులను ఖయిలీలగ పట్టుకొనిరి.

అస్ట్రీయా

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు.

లండను డిసెంబరు 2:— శత్రువులను దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి యుద్ధముండి, సర్వీకెట్టులను పుచ్చుకొని

హిందూదేశమునకు పుచ్చుభారతీయులు తిరిగి ఒక సంవత్సరములోపుగా దక్షిణాఫ్రికాను చేరుటకు వెళ్లియో చిక్కులు పడవలసియుండును. ఇందువలన వీరు మాడుసుంవత్సరములలోపుగా వచ్చుటకు దొరతనమువారు గడవును ఇచ్చిరి. ఈ సర్వీకెట్టులు మాడు సంవత్సరముల వరకును చెలును.

ఇటలీ.

ఇటలీకి మిత్రముండలితో న్యవహారము చెడదు.

కలకత్తా డిసెంబరు 2:— కలకత్తానగరమునందున్న యిటలీ దేశపు రాయబారికి ఇటలీదేశపు విదేశస్యసహాయము లను జూచుమంత్రి రోమునగరమునుండి ఈక్రింది విషయములను తెలిపెను:— ప్రాన్సు, ఇంగ్లండు, రషియాదేశములలోనున్న మనరాయబారులను రషియా మనగ వర్ష మెంటు ఉత్తరువు నిచ్చినమాట ఆ బంధు ఇటీవల కలకత్తా బారులలో ఇ. ఇ. తో చేరునని లేనిపోనివదంతులు పుట్టినవి. కలకత్తాను ఇటలీ దేశీయులందఱును, ఈ వదంతులవలన వ న్యాయము పొడే పోవుచున్నది. దీని సత్యావస్థయు లేనిపోనివదంతులవలన కనుగొనవలసినదని తమ రాయబారిని కోరిరి.

29-11-14 వ తారీఖున రాయబారి ఇటలీ విషయమై ఇటలీ దొరతనమువారికి తెలిపెను.

30-11-14 వ తారీఖున మిత్రముండలివారికిని మనకను న్యవహారములు చెడలేదు రాయబారులను పిలిపించినమాట ఆ బంధు అని జవాబు వచ్చింది.

కలకత్తాలో దాదాపు 50 మంది ఇటలీ దేశీయులున్నారు.

జర్మనీ

అద్భుతముగ కాగితములు.

జర్మను చక్రవర్తి - బెల్జియము రాజు.

లండను డిసెంబరు 1:— మెంచిన రతనమువారు ప్రకటించిన పుస్తకములో అద్భుతముగ కాగితములు రెండున్నవి. వీనిలో ఒకదానియందు యుద్ధమునకు పూర్వము జర్మనుచక్రవర్తిగారికిని, బెల్జియమురాజుగారికిని జర్మను సేనాని యగు జెనరల్. వాన్ మాల్కే గారి ఎదుటజరిగిన ప్రసంగమువ్రాయబడియున్నది. దీనిని బర్లిననగరములో నున్న ఫ్రెంచిరాయబారివ్రాసెను. దానిలో ఈ క్రింది విషయము లున్నవి.

ఇది వరకు జర్మను చక్రవర్తిగారు ప పం చములో కాంతిని నివించవలె నుండెడి వారు. బెల్జియము రాజుగారి తో మాట్లాడిన పుటికి చక్రవర్తిగారి అభిప్రాయములన్నియు సంపూర్ణముగ మరిగియుండెను. చక్రవర్తిగారు ప్రాన్సులో యుద్ధము తప్పదని తలచిరి. వాన్ మాల్కేగారు చక్రవర్తిగారి అభిప్రాయముతో ఏకీభవించి, ఈదఫాతో ప్రాన్సున్యవహారమును పరిష్కరించవలెనని.

రెండవకాగితము.

ఈకాగితము ఒక జర్మను మిలిటరీఅధికారి వ్రాసిన రహస్యముగు రిపోర్టు. జర్మనీ ప్రాన్సుమీదికి కాలదువ్వి కయ్యకనకు వెట్టుట అనగమము అభిప్రాయమును జర్మను ప్రజల యందు కలిగింపవలెనని దీనిలో వ్రాసియున్నది. మరియు ఈక్రిందిసంగతులున్నవి. ప్రాన్సుమీదికి యుద్ధమునకుపోవుటవలన మనకు భారముతగును. ఈయుద్ధమునకు జర్మనీదేశమువారు కావలసినతదనమును సమకూర్చవలెను. ఈజర్మనీ, బ్యూనోలో, ఆల్జీరియాలో, రషియా కలవరములు పుట్టించుటకు జర్మనీవారు తగిన సాహాయ్యము చేయవలెను. ఆయాదేశములలో కలవరములుపుట్టించుట ఈ జర్మనీ స్వాతంత్ర్యవాదులు తగియున్నారు. కాబట్టి ముందు వారిమనస్సులలో రాజద్రోహము; పుట్టించవలెను. చిన్న దేశములు, ముఖ్యముగ బెల్జియము, హాలండుదేశములను జర్మనీ చెప్పివెట్టు వినకొనరాదు చేయవలెను. లేదా ధ్వంసముచేయవలెను.

కలకత్తా.

నిప్పుకాయసేక కెయిమాకం వెనీ భాగస్వాములసభ

100 కి 10 వంతునలాభము.

కలకత్తా డిసెంబరు 2:— నిప్పుకాయసేక కెయిమాకం వెనీవారికి కలకత్తాలో ఏజెంటుగానున్న అంధూరీయూల్ కంపెనీవారికి టాకెయిమాకం టెలిగ్రాఫ్, గతనెల 27 వ తేదీని నిప్పుకాయసేక కెయిమాకం వెనీ భాగస్వాములసభలో 100 కి 10 వంతున లాభముదేలెను.

మహాంతు హత్య సేరములు.

ముద్దాయిలు కలకత్తా హత్యోద్ధాన సమీపించేయుట.

కలకత్తా డిసెంబరు 2:— మహాంతు హత్య సేరములో ముద్దాయిలు కలకత్తా హత్యోద్ధాన సమీపించిరి. న్యాయ మూర్తులు వరపుద్దేవు, కోటగార్లు సేవీఆస్పిలును విచారిం చిరి. మోతీచందు హత్యచేసినందునకును, బిస్మెనుజిత్తు దొంగ తనమునకు ప్రోత్సాహము చేసినందునకును అర్రామెన్సు జడ్జిగారివలన విచారింపబడి, నశింపబడిరి. మొదటి ముద్దాయికి మరణదండన విధిం. రెండవవానికి పదిసంవత్సరముల ద్వీపాంతర. 3. యబడినది. ఆసలుకేసుసందర్భము లివి:— మహాంతు భగవానదాసు, వాస్తిదాసు కవారు అను నితని నొకరును నిమేజుయెద్ద దేవాలయములో హత్యచేయబడిరి. మోతీచందు, మరికొందఱును, వీరిగొంతుకోసి చంపిరి. 1913 వ సంవత్సరములో తమనాళ్ల జరిగినప్పుడు, దేవాలయము నొద్దకు ఒక యువకుడు వచ్చెను. ఇతడు మొదటి మదాయి మోతీచందు అని మహాంతు నొకరు బాన్సుకోపను అనునతడు చెప్పుచున్నాడు. తాను తిరునాళ్లకు వచ్చితిని, యితడుమహాంతుతో చెప్పి వెళ్లిపోయాను. తరువాత నాయంకాలము అరుగంటలకు మరయొకనితో కూడవచ్చి స్త్రీయగు దొరకినది. కాదని చెప్పెను. మెల్లగ భగవానదాసుతో మంచి మాటాడి వీరిద్దరు అర్రామెన్సుండిరి. తరువాత మరనాటి యాదవమున వెళ్లిపోయిరి. మార్చి నెల 20 తేదీ రాత్రి దేవాలయము యొద్దకు ముగ్గురు వచ్చిరి. మహాంతు వీరికి అభిధ్యమిచ్చెను. వీరు మహాంతుతో నుండినప్పుడు పేకాటాడిరి. బాన్సుకోపను మేనమామ సొకలకవారు అనునతడు మార్చి 21 తేదీని భర్తనముచేయుటకై వెళ్లి తిరిగివచ్చినపుడు, వెరటి తలుపులను, వీధి తలుపులనువేసి యుండగా పిలిచెనుగాని ఎవరు పలుకనందున గోడనుదాటి లోనికివెళ్లి చూచెను. తన మేనమామ బాన్సుదా రొకగదిలో చచ్చిపడియుండెను. నోటిలోగుడ్డులున్నవి. గొంతుకోయబడి యుండెను. దానిమీద నీతడు కేకు వేసెను. తరువాత మహాంతుకవము కూడ కనబడినది. మహాంతు నరంబడినగది రక్తమయ యుండెను. దీనిలోనే ఇనుపపెట్టెనొక వున్నది. దీనిలో 2,400 రూపాయలును, బంగారము వెండిగలమున్ను 16,550 రూపాయలుండును. తరువాత పోలీసువారు విచారిం చిరి. మోతీచందు, బోన్సుదాసింగు, జయచందు, మానికచందు అను నలుగురును పట్టుకొనుటకై ఆనవాలు ముచ్చగునవి తెలుపబడినవి. కాని ముద్దాయిల జాడలు వీయుటకై చేసిన ప్రయత్నములు కొనసాగినవికావు. చిట్టచివరకు ఒక సంవత్సర మయితరువాత, డిల్లీకుట్రనేరపు విచారణలో వీరిగలటు కనబడవడినది. కేసు విచారణ జరుగుచున్నది.

డిల్లీ

వైస్రాయిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్తలు.

డిల్లీ డిసెంబరు 1:— ప్రాన్సు బెల్జియము యుద్ధ భూములలో జర్మనీవారు మనపటంత తీవ్రముగ పోరాడుచుండుట లేదని మాత్రులకు కొన్ని సూచన లగపడుచున్నవి. కేమమిదపడుచున్న జర్మను సేనలను వెనుకకు గొట్టివేయుటయే గాక మిత్రముండలివారు, కొంచెము ముందుకుకూడ వెళ్ళుచున్నారు. టయిమ్సుస్పెక్టిక మిలిటరీ విశ్లేషకుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— జర్మనీవారి ముఖ్యముగ సేనలన్నియు ఫ్రాన్సు బెల్జియము యుద్ధభూములలోనే గానున్నవి. యుద్ధమునకు తరఫీతులయిన 40 లక్షల జర్మను సేనలోను సుమారు 30 లక్షలు ప్రాన్సు బెల్జియము యుద్ధభూములలోనే యుండరని నేను తలచుచున్నాను.

పోలాండు యుద్ధము.

పోలాండులో రుష్యావారికి జయముకలిగిన వదంతిని గురించి, దొరతనమువారి రిపోర్టు కేమియు తెలుపలేదు. కాని సైనికులు తమకనుకూలముగ నన్నవనియు జర్మనీవారి ప్రయత్నములను భంగపరచితిమనియు తెలిపిరి. లాట్సుకుమట్టు పట్టణముగు యుద్ధము జరుగుచున్నది. రుష్యావారు, తూర్పురష్యాలోనికి వెళ్ళుచున్నారు. అస్ట్రీయా రాజ్యము లోని క్రాకో పట్టణమువద్ద రష్యానులు అస్ట్రీయానుల నోడించిరి.

సర్ బాను ఫ్రెంచిగారిజాబు.

ఫ్రెంచిగారు, అక్టోబరు 3 వ తేదీ మొదలు నవంబరు 20 తేదీవరకు జరిగిన యుద్ధమును వర్ణించుచు సర్ బాను సోమవారమునాడు సాయకత్వముకొందఱును మొదటిసేన ఇప్రెసున సేనాముఖమును, ఛెరించవలెనని ప్రయత్నించుచున్న జర్మనీ సేనను నిరోధించుటకై మొత్తము 100,000 సైన్యము సేనాముఖమును ఛెరించవలెనని చేయబడు అగ్గినను నాక్ కమ్మిషను ఆఫీసులు, సైనికులు, చూపిన ప్రయత్నము, పరాక్రమము ఆఫీసులు, సైనికులు, చూపిన ప్రయత్నము, పరాక్రమము

గురు, పట్టుకల కాగణము. ఇటువంటి కమతర మైన పనిని బ్రటిష్ ప్రభుత్వము చేయుచున్నది. బ్రటిష్ ప్రభుత్వము లిదివరకప్పుడు, ఇంత అవ్యక్తముగ సోపానము చేయుటకు సన్నద్ధులు కాదు. ఇటువంటివి జరిగినప్పుడు యొద్ద దోచుకొనితమనుబట్టి ఇప్పుడు మధ్యముల గురువు పొందుట ముఖ్యముగా కలెక్షనరుల ప్రత్యేకము ఉత్తరపు లను ఇచ్చియుండి రనియు ఇతర సేవలు మిశ్రమంబులవారి సేనానుభవము భేరించలేనప్పుడు ప్రసిద్ధులు రక్షక వైస్యము రహస్యముగ వచ్చినవనియు గ్రహించవచ్చును.

హిందూదేశపు సేనలు

హిందూదేశపు సేనలు ప్రాస్తుత్వమును తమకు యేర్పాటును చేసిన సానముల నాక్రమించుకొనిన నాటమండియు, వారి తెలివిదీటులు, స్వబుద్ధిని వినియోగించి యుద్ధముచేయుట నాకు చాలాపదము కలిగించినది. హిందూదేశముల పన్నుల మాయోపాయములు జయప్రదములైన జ్యోతులకు చాలాప్రముఖ కలిగించినవి ఒక్కొక్కప్పుడు పెద్దజర్నలు సేనను సయితము ఉపాయమువలన నిరోధించిరి. సేనలు, మైసూరసేనకూడ, తెలివి తెలులను, ఉపాయమును మాపి కేరళిని నిలుపుకొనినవి. ఆకోటరు 28 వ తేదీ 47 వ సిక్కుపటాలము 20, 21 కంపెనీలలో నున్న సేనల మైసూరపటాలము, న్యాయేభావతే అనుప్రదేశము ను ముట్టడించునట్లు ఉద్దేశముగ పోరిరి. నవంబరు 2 వ తేదీన, మైసూరసేనానుభవమునందలి ఒక భాగమునై జర్నలుపడి తీవ్రముగ పోరాడిరి. ఈ ఉద్దేశములలో, కలెక్షనరు గొప్ప విషయము నోరెగిరి నాయకత్వముక్రింద పోరుచున్న ఘోరములను అర్థముగ పోరి తెప్పించినది.

యుద్ధపుస్థితులు

జర్మనీవారు తమవైదిక బలమునంతను ప్రాస్తు! బ్రటిష్ యము యుద్ధములందుండిన మిత్రములందలి సేనల మున్ముం పడుటకు వీలులేకపోయినది. కాబట్టి మిత్ర మందలి సేనలు తమతమ సానములను నిలుపుకొనుచు మిడపడుచున్న జర్మనీ సేనలతో పోరాడుచు నుండవలసి వచ్చినది. ఇందులో నొకరహస్యముకలదు. అదేమనగా, రుద్రసేనలు తూర్పుప్రదేశాల్లో ప్రవేశించి కొన్ని రాష్ట్రములను అక్రమించుటకు సిద్ధమైనప్పటికి వడ్డను మొదలుకొని సముద్రతీరమువరకు వ్యాపించియున్న 260 మైళ్ల సేనానుభవము వదలిరమ్మని ప్రాంతములకు వెళ్ళుటకు వీలులేకుండ చేసినది. ఇది చాల ప్రశంసనీయును.

ఫిల్లి డిశంబరు 2:—ఇండియాను కేటరిగారు ఈక్రింది వార్తలను పంపిరి:—

చక్రవర్తి గారు.

హిందూదేశపు చక్రవర్తి జార్జి సార్వభౌముడు బ్రటిష్ సేనలకు చూచుటకు వెళ్ళిరి.

జర్మనీవారి పట్టుదలు.

ఫ్రెంచివారితమవారు యుద్ధపుస్థితిగతులలో మార్పు మియు కలగలేదని తెలిసిరి. కాని జర్మనీలు తమకు రక్షియ నుటతోచుచున్న యుద్ధమునందలి అపజయములవలన కలిగిన అపకీర్తిని మాపుకొనుటకు మిత్రములందలి సేనానుభవము భేరించుటకు సర్వప్రయత్నములను చేసేతిరుచునది ఫ్రెంచిదేశమునందలి గొప్పవారు అనుకొనుచున్నారు.

జర్మనీరషియాలు యుద్ధము.

రషియావారితమవారు యుద్ధవార్తలను పంపుటలేదు. కాని ప్రతికాప్రతినిధులు జర్మనీవారు పోల్లాండులో, ఇంకను తీవ్రముగ పోరాడుచున్నట్లు తెలుపుచున్నారు.

సోమాలీలాండు యుద్ధము.

ఆఫ్రికాఖండమునందలి సోమాలీలాండులోని బ్రటిష్ ఒంటెలసేన పింబర్ బెర్రీసులోని టర్కి సేనలను ఓడించి కోటలను అక్రమించుకొనిరి. ఈవిషయమువలన ప్రబలకు చాల నమ్మకము కలుగునని సోమాలీలాండు ప్రాంతమీషనరీ గారు తెలియజేసిరి.

జర్మనీవారి రహస్య కృత్యములు.

ఫ్రెంచి వారితమవారు అర్థముగ కాగితములను ప్రకటించిరి. ఈ కాగితములు 1913లో పుట్టినట్లు తెలియుచున్నది ఒక కాగితమునందు ఉత్తర ఆఫ్రికా, రషియా, దేశము లలో కలవరములు పుట్టించవలెనను కలవరములు పుట్టించుటకు ఈజిప్టు విద్యార్థులు తగిలుచున్నారని, అది జర్మనీవారు ఈజిప్టు వారికి రాజధానిగాను కలిగించుటకు కొంతమందిని పంపిరి.

హిందూదేశపు స్వయములు

రాజప్రతినిధి గారికిచ్చిన తంతివాక్యము

ఫిల్లి డిశంబరు 1:—ఇండియా మంత్రిగారికి నమ్మక మగుస్థలమునుండి వచ్చిన సమాచారమును మంత్రిగారు రాజ

ప్రతినిధి గారికి తెలియపరచిరి. హిందూదేశమునుండి వచ్చిన వైస్యములో కొంతభాగమువారు నవం. 23 వ తేదీ నొకర్నియంధ్రమునుగూర్చి విశ్వాసపాత్రులొక ట్టువారికి ఉదయమున 9 గంటలకు జర్మనీలు హిందూ సేనలకందకములవై సభి కముగ ఫిరంగులను సమీపమునండియే కాల్పులు మితిమీరినవై బడిరి. వాచే కందకములలో నిలుచుటకాన్పాము లేకుండ పోయినది. జర్మనీలు తీవ్రముగ తలపడి యానైస్యముఖము నాక్రమించుకొన గలిగిరి. కందకముల జర్మనీలస్వాధీనమైన వో మొత్తపు యేర్పాటునకు భంగముకలుగునను గాన మరల జర్మనీలను దాకుటకు నిశ్చయింపబడినది. మధ్యాహ్నము 1-30 గంటలకు జర్మనీలనుదాకుటకారంభించి గాని వారిఫిరంగుల తీవ్రతవలన సెన్సిప్రయత్నముల సంతపట్టుదలతో చేసి ననుగూడ వారి ప్రోసికేయుటకు సాధ్యముకాకుండ నుండెను జర్మనీలు మరల గంటలను తుపాకులను గూడ కాల్పు సాగిరి. సాయంకాలము 4-30 గంటల కాప్రాంతముననున్న మనఫిరంగుల నన్నిటిని వారుచేసి మరల జర్మనీలను దాకుటకు ప్రయత్నించిరి. సైనికులందరుగూడ చాల పట్టుదలతో పోరాడిరి. కాని వారిని తరిమివేయుటకు చాలినంతమంది సైనికు లచట లేరని చివరకు నిర్ధారణచేయబడినది. ఈరాడి సంత్రాల్ని విఫలముకాలేదు. కొన్ని కొన్ని తావులలో కొందరు కొన్ని భాగముల నాక్రమించుకొని ఆ రాత్రితెల్లవారులు తమసానములను కాపాడుకొనుచుండిరి. దీనివలన విమర్శలు చేయవలసిన విషయము నకు కొంత యానుకూల్య మేర్పడినది. రాడి ఫలవంతముకాలేదని 5-50 నిమిషములకు తెలియగ విధిలేక వైస్యముల నప్పటికి వెనుకకు మరలించిరి. తరువాత హైందవ సైనికులలో నిలవ వైస్యములవారు వచ్చి వాసులయై 2 సాయలు కృతార్థులయడయ లేకపోయినను వెనుదీయక 10.30 గంటలకు కడపటిసారి అతి తీవ్రముగ జర్మనీలను దలపడిరి. శత్రువులగూడ దానిని వైస్యముతోడనే యెదిర్చిరి. వివర మింకను వాగుగ తెలియలేదు. కాని యీ సంతల సుమర మతిదారుణమైనదనియే నుడువదగును. కొంతవరకు గెలుపు పూర్తిగా నిర్ధారణకాలేదుగాని 24 వ తేదీ తెల్లవారి 6 గంటలకు జర్మనీలు వీగిపోయిరి. 6-15 నిమిషములకు హిందూ దేశపువైస్యములు మరల తమకందకముల నాక్రమింపగలిగినవి. ఆకందకములకొరకు 24 గంటలకు దారుణముగ పోరుజరిగినను చివరకు కందకములను వారు మరల స్వాధీనము చేసికొనగలిగిరి. జర్మనీసైనికులలో రి రహ్యగలుగు, 97 రుసైనికులును రి మరఫిరంగులను మనవాచే జిక్కినవి. మనసేనలకు సంత్రాల్ని విజయము కలిగినది కందకములవద్ద జర్మనీసైనికుల మృతకతే బరములు 100 పడి యుండెను. వారిలో చాలమందికి గాయములు తగిలినవి. మనలోగూడ చాలమందిచ్చిరిగాని శత్రువులంతట్టుదలతో నాక్రమించుకొనిన కందకములను ముమ్మారుదాకనగానిస్వాధీనముచేసికొనుట సాధ్యముకాని విషయమును గమనించినవో మనవైస్యవైస్య మధికమగునువీలులేదు. ఇట్లు విజయమును బడయగలిగిన సైనికుల సభించించుచు సర్ జాన్ ఫ్రెంచిగారు వార్తనంపిరి.

హైందవ సైనికులందు నష్టము.

21 వ తేదీ.

ఫిల్లి డిశంబరు 2:—ఈవిషయ యుద్ధగీర్తయలు ప్రాస్తు బ్రెయియందేశములలో నష్టమైన 21 వ తేదీయందు ప్రచురింపబడెను.

మధ్యమున జరిగినవారు మొదటి సీఫర్సులు కె ఆర్ నిల్స్ 31 పంజాబీలలో తెలిశి; 58 వ వాఘాన్స్ వైఫిల్స్ కె యం. బాల్ డ్విక్; లె. గెయిక్ సుఫాన్; 107 వ పంజాబీల్లో మేజరుబ్రూస్; 1/7 వ ఘోరాలలో మే. ఇలివాట్, లె. మెక్ ఫర్నెక్.

దెబ్బలచే మృతినొందినవారు 6 వ బాటుల కాల్పులములో కె. డబ్ల్యు. లె. లివ్ బ్రాటు.

వ్యాధిచే మృతినొందినవారు 62 వ పంజాబీలలో మేజరు మెకంజై.

దెబ్బలు తగిలినవారు మొదటి సీఫర్సులలో లె. మకంక్రూ 15 బాల్ సులలో మే. కార్లెట్; మొదటి సాఫర్సులలో కె. కెల్లి 6 వ బాటుల కాల్పులములో లె. పీల్స్; 9 వ భోపాలు కాల్పులముకె. విల్లీన్; 12 వ పంజాబీల్లో మే మెల్ ధర్మక 23 సిక్కుపటాలలో కె. టర్కబుల్ 58 వ వాఘాన్స్ వైఫిల్స్

ల్స్ లో కె. లిండు, కె. విల్లీన్ డి, యస్. ఓ; 69 వ సింధు వైఫిల్స్ లో కె. ఆర్ ముట్ 107 వ పంజాబీల్లో కె. మెక్ లాన్లెక్, కె. డేవీన్; కె. మువిక్; లె. వాలిన్; 2/6 వ ఘోరాలలో కె. వెస్టో 2/5 ఘోరాలలో మే. కాస్సెలా.

తప్పిపోయినవారు— 2/8 ఘోరాలలో లె. మాస్టర్ వెల్.

గోధుముల ధర పెంచుట.

ఫిల్లి డిశంబరు 2:—

ఫిల్లి డిశంబరు 2:—కొద్ది వారముల నుండి చిల్లరగా నమ్ముచుండు గోధుమలధర హఠాత్తుగ పెక్కువ యగుటవలన నీ విషయము చాలాచింపుటకు దొరతమవారు ఫిల్లిలో నొక సభను సమావేశము చేసిరి. ఈ సభ డిశంబరు 4 తేదీ శుక్ర వారమునాడు జరుగును. సంయుక్త పరగణాల నుండియు, పంజాబునుండియు, ఫిల్లిదొరతనమువారి యొక్కయు, ప్రతి నిధులు కత్తురు. ఎగుమతి వ్యాపారము తరపున కరాచి వర్తక సంఘమువారిచే నెన్నుకొనబడిన బ్లాస్టో, కెనెయ్ ఆను వారలను కత్తురు.

సాలివాదొకడు కనబడినవారి నెల్ల బొడుచుట.

ఫిల్లి డిశంబరు 2:—చంద్రనగరమునకు సమీపమున నున్న గోరపుల కర్మాగారమునందొక మగమునేయుచున్న టాబ్ మెట్ అను సాలివాదొకని కాకస్మీకముగ పిచ్చియై త్రినది. వాడొకకత్తితో తనకుడివై నున్నచానిని బాడిచెను. తనకుగనబడినవారి నెల్ల బొడుచుచు కర్మాగారము తెలుపలికి వారిపోయెను. కర్మాగారమున బసిలోనున్న వడ్డలలోపా కేళియులాతనిని బట్టుకొనిరి. 15 గురికి గాయములు తగిలెను. 4 గురు చనిపోయిరి. అందరును వైద్యశాలకు గొంపోబడిరి అచ్చట మరిముగ్గురు చనిపోయిరి. ఖానీ లకు కారణము తెలియదు.

ఇటీవలి సమాచారము.

గోరపు కర్మాగారములో జరిగిన దారుణకృత్యము గురించి యిటీవలవచ్చిన సమాచారములవలన నీక్రిందివిషయములు తెలియుచున్నది.

ఈ కర్మాగారములో పనిచేయుచున్న టాబ్ మెట్ అను సాలివాది మంగళవారము సాయంకాలము 2-30 గంటలకు ఆకస్మాత్తుగ పిచ్చియై త్రినది. ఇతనికి కోపముగలుగు పనియేమి జరుగలేదు. ఇతడు కత్తితో పొడుచుటవలన తన తోడిపనివాడైన 19 గురికి దెబ్బలు తగిలినవి. ఇతనికి లేండు మాడకుగుల దూరములోనున్న హోస్సెనుబక్కు అను సతనిని మొదట పాడిచెను. ఇతనిచేతిలో దేశవాళీకత్తి యొకటియున్నది దీనికి కర్రపిడియొండెను. దీనినిపనిచేయునప్పుడు మామూలుగ సాలిలు ఉపయోగించుచుండురు. కత్తి రి అంగుళములుండును. బాగా పరుచుగలది.

పాపము హోస్సెను పనిచేసికొనుచుండగా సీహంతకు మీద పడి నీపుమీద పొడిచెను. ఇతనికి చాలాదెబ్బ తగిలినది ఈదెబ్బ తినినవెనుక హోస్సెను ముందుకు తీరగగా, పిచ్చి వాడు రొమ్ములమీద పొడిచెను. సేతపనివాడగు మధ్యనుండి టాబ్ మెట్ పరుగెత్తుచుండగ కొండ చేరు జరుగుచున్నది జూచుటకై తిరిగిరి. అంతట నీహంతకు ముందువెనుకలు చూడక తనక అడ్డమువచ్చినవారి నందరిని పొడుచుకొనిదిట్ల చివరకునది యొడుచేచెను. వానగ్రహము వలన విక్రమ పని చేయుస్కాటువిగ్రో, డంకనుప్రయతనము యూహోపి యనులిద్దరిక్కడ యుండిరి. వీరిద్దరు పిచ్చివానిని తరుముచుని పోయిపట్టుకొన గలిగిరి. ఇంతలోపలనే పిచ్చివాడు కత్తిని నదిలోకి గిరాటుచేసెను.

యంత్రశాలలో పనిచేయువారియొకడు కత్తినినీటినుండితీసు మొత్తమీద హిందువులకై తేనేమి. మహ్మదీయయులకై తేనేమి 19 గురికి దెబ్బలుతగిలినవి. వీరిలోనలుగురు చనిపోయిరి తరువాత తిగియుద్దరు వైద్యశాలలో చనిపోయిరి. మిగిలిన వారిలో వడ్డలతోతప్ప తక్కినవారందరకు, బలమైనదెబ్బలు తగిలినవి. పాడిచువారు సంగతిసందర్భములను విచారించుచు న్నారు. ఈవిచారణ యింకను ముగియలేదు. తనకును, మొదలు పొడుచుబడినవారికిని ఏవోతగాదాలు ఉండునట్లు సంతకు చెప్పుచున్నారు. ఈయరద్దప్రవంతుడు తీవ్రమియున్నాడు తనకేమియు సేతతో తగాదాలలేదని చెప్పుచున్నాడు. ఈహంతకుడుగనున్న ముగ్గిపాటినుండును వయస్సు 26 సంవత్సరములు. త్రాగుబోతుతనము గంభీరముకాల్చుటయుగు గురభ్యాసము లితనికి నున్నవట.

(నూచి లేఖను నివద్యమండి)

(5) డిసెంబరు 18:—సా.కుం.కాలము 5-15 గంటలలో
ఈ సంఘము వారి ప్రధాన గ్రామావేశముయొక్క సమాప్తిని తు
స్కరించుకొని పోలీస్ ప్రమాణమును గట్టిచి పార్టీ సభ
ఆర్. ఎన్. అయ్యంగారు ప్రవరించి చెదరు.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

(REUTERS' AGENCY)

News from the central theatre indicates stern fighting. One telegram describes how the allies were able to take a park and two houses of a village. This indicates how tough the fight is. Still the allies are evidently making progress. Russia and Germany are certainly at grips in Poland Russia reporting several successes. There is no doubt of one fact Germany is very seriously engaged that side and is suffering immense losses. Servian report are a real puzzle. Recently we read Servia had twice removed her capital more and more to the south. To-day a report says or at any rate certainly indicates that Nish is in Servian hands and that though the situation is critical Servia is having her successes. The most important news for us is that our Emperor has gone to the front to encourage our soldiers and specially cheered the Indian wounded.

GREAT BRITAIN

His Majesty in France,

Visits Indian Hospital.

Impressed by the Indian Patience.

LONDON, December 2.

The King yesterday visited the Indian Hospital in the north of France and conversed with the wounded men, asking the sepoy the nature and occasion of their wounds. The Sepoys were delighted to find that the King knew details of actions with their dates and names of regiments engaged.

The King was impressed by the hardihood and patience with which Indians bore their wounds. One man recovering from a recent amputation was so affected at being addressed by His Majesty, that he was unable to reply.

His Majesty inspected every thing including the kitchens. Here every arrangement was found to have been made for the preservation of caste and sect observances as in India.

Finally, the King visited the convalescent Indians one of whom, on the King's entrance, rose from his bed and, using the only English he knew shouted "God save the King".

Visit to Wounded Germans.

His Majesty also visited the wounded Germans to whom he spoke. The Germans said they hoped to be well supplied with literature as they were unable to converse in English.

Majesty Entertains Guests at Dinner.

LONDON, December 2.

Intense enthusiasm prevails in the northern part at the visit of His Majesty King George and Mr. Poincare. The King and the President the British forces and motored amidst cheers of populace. Afterwards His Majesty King George gave a dinner at the British Headquarters. The historic gathering included President Poincare, Mr. Viviani, General Joffre, H. R. H. The Prince of Wales, Field Marshal Sir John French and General Duparge. When His Majesty and President Poincare met they had a long and most cordial conversation and minutely inspected the means of supplying provisions to the army.

Sir John French's Despatch.

Difficult Task of General Rawlinson.

LAHORE, December 2.

The following is a "Civil and Military Gazette" cable:—London 30th November:—Field Marshal Sir John French in his Despatch says that a very difficult task was allotted to General Rawlinson after he had covered the Belgian retreat from Antwerp. He had to counter superior forces on our extended front. Both cavalry and infantry fought with the utmost gallantry and rendered signal service.

Instructions were given on the 17th October for a vigorous attempt to establish the British forces east of the Lys. General Rawlinson represented that the advance of large hostile forces from the east and north-east threatened his left flank. Sir John French states that he was aware of the advance, but he hoped that the force was no greater than could be held off until the arrival of the 1st Army Corps expected on the 20th October. General Rawlinson probably exercised wise judgment in not committing his troops to this attack, but the enemy's continued possession of the passage of Lys at Menen which rendered any further British advance impracticable.

Lord Curzon and the Indian Fund.

An Enthusiastic Meeting.

LONDON, December 1.

At a meeting in the City on behalf of the Indian Fund, Lord Curzon urged the conduct of the Indians in the field, and reminded that they could imagine the effect of their gallantry on the population of India. The Fund could do with a quarter of a million sterling to complete the hospital and provide warm clothing, etc.

Colonel Malco said that he had had the honour of being alongside the brave Indians at Messines. The thing possible should be done for the comfort of the men in the bad weather. Great Britain owed the gratitude to the Indians for helping to hold the line.

The meeting was most enthusiastic and ended with the National Anthem.

Prince of Wales Fund.

LONDON, December 2.

The Prince of Wales War Relief Fund now amounts to four millions sterling.

Obituary.

LONDON, December 2.

The death is announced of Earl of Stair.

Export of Wool from India.

LONDON, December 2.

Liverpool wool buyers have passed resolutions urging the Authorities to exert their influence to obtain the removal of the Indian embargo on the export of wool as it will hamper carrying out of the existing contracts for Home Government and as Indian mills are only able to deal with about ten per cent of the wool produced in India.

FRANCE.

Chateau Carried by Assault

A Quiet Day.

LONDON, December (2-10 A. M.)

Last night's official "communique" issued in Paris, said:—The German infantry in Belgium unsuccessfully attempted to emerge from the trenches south of Bixschoote. Between B-thune and Lens, we carried the Chateau and the park of Vermelle by assault after a somewhat hot encounter.

In Argonne we advanced appreciably in the wood of La Grurie.

On the remainder of the front there is nothing to report.

Intermittent Cannonade.

LONDON, December 1.

A "communique" issued in Paris adds that there has been no German infantry attack. Intermittent cannonade has occurred along the whole front on the Aisne, and further fighting has taken place in Argonne without changing the situation. There is nothing to report in Woevre and the Vosges.

Success of Allies in France.

PARIS, December 2.

A communique issued in Paris says that to the southward of Ypres a German attack upon the trench won by us during the day has been repulsed. Our artillery damaged a group of three batteries of large calibre at Vermelles. Our troops brilliantly took the Chateau of Vermelles, its park, two houses of the village and some trenches. There has been a lively cannonade at Fay and violent bombardment of Vendresse-Craonne to which our artillery successfully replied destroying the battery. We repulsed the German attack on Fontaine Madame in Argonne and made some progress. We also took a trench and a small earthwork in Argonne. There is nothing to report on the heights of the Meuse or in Woevre and Vosges.

Sensational Documents

Published.

The Kaiser and the King of Belgians.

War with France Inevitable.

LONDON, December 1.

A Yellow Book published in Paris, contains two striking documents, one a Despatch from the French Ambassador in Berlin some time before the war, recounting a conversation between the Kaiser and the King of Belgians in the presence of General Von Moltke.

The King found the Emperor who had previously exercised his influence in favour of peace completely changed. The Kaiser considered that war with France was inevitable. Von Moltke concurred and said that this time they must finish the business.

German Staff Officer.

Advocates Stirring up of Trouble.

LONDON, December 2.

The second document is the secret report of a German Staff Officer in which he urged inculcating in the people

TELEGRAMS.

the idea of an offensive war against France so that the drawing of the sword would be a relief.

Germany must prepare the way for a victory. She must stir up trouble in Egypt, Tunis, Algeria and Russia, and must carefully prepare risings furnishing the ways and means therefor. The Egyptian school, added the report, was particularly fitted for this work.

Small States especially Holland and Belgium must be forced to follow Germany or be broken.

RUSSIA.

The Battle in Poland

Russian Offensive Successful.

PETROGRAD, December 2.

It is officially stated that the enemy in the district of Lowicz on Monday directed his attacks on the Brelavsky-Sobota front. Our offensive north of Lowicz was successful.

The Action in Lodz District.

Action in Lodz district was confined to cannonading and reconnaissances.

Meeting a New German Concentration.

Our left wing discovered a concentration of the enemy from Kalisz, towards Sieradz with the result that reinforcements were entrained from the west.

A Desperate Battle in the Laska Region.

The enemy on Monday attacked from Sieradz. Our Vanguard was engaged in a desperate battle all day in the Laska region.

Prussian Guards Routed.

We took measures to meet the new situation and captured Szertsoff, putting five batteries and a brigade of Prussian Guards to flight.

German Steamers Captured.

We captured at Plock five steamers and five barges laden with stores and munitions.

Tsar in the front.

LONDON, December 2.

PETROGRAD.—The Tsar has gone to the front.

SERVIA.

Belgrade Evacuated.

LONDON, December 2.

SOFIA.—Critical situation exists in Servia. It is reported that Belgrade has been evacuated and that communication between Belgrade and Nish is interrupted.

Servians Took Two Thousand Prisoners.

NISH.—It is officially announced that sanguinary fighting has occurred at Sonovdur. The enemy in great force succeeded in occupying two important positions. Servians on the same day however obtained a brilliant success at Lazar Evaty and have now taken over two thousand prisoners there.

BELGIUM.

Ten-Thousand Sterling to Prevent Enteric.

LONDON, December 2.

A Joint committee of the British Red Cross Society and the order of St. John has made the immediate advance of ten-thousand sterling to be spent at Calais to combat any outbreak of enteric in the Belgian army.

UNITED STATES.

Obituary.

Admiral H. T. Mahan.

LONDON, December 2.

The death is announced of the well-known writer on Naval subjects the American, Admiral Mahan.

THE COLONIES.

Indians in South Africa.

LONDON, December 2.

CAPETOWN.—In view of the Indians who visit India finding difficulty in returning to South Africa before the expiration of one year certificates Government has agreed that certificates shall be available for three years.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, December 2.

The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated yesterday:—

TELEGRAMS.

At 10 P. M. the party rose to see the fireworks arranged for the occasion. The Zamindar of Polavaram then gaided His Excellency and party. The whole function was most successful and His Excellency was immensely pleased with it. His Excellency and party left the morning of the Gorge.

ఆత్మకాండము దీక్షా } నెం. 109, ప్రశ్నోత్తర బాంధాయి.
6 & 7, తంబుకాట్టి వీధి, మదరాసు.

ఉచితముగ.

భూత భవిష్య ద్వర్తమానములను తెలిసికొనుట కుపాయము.

ప్రపంచమునందందు ప్రతిమానవుడును తెలిసికొనగలిగినవి మాకుమాత్రమే. అని యేమియున, భూతభవిష్యద్వర్త మానముల ఫలములేవా! మీయొక్క ఆయుర్భావము, భాగ్యము, సంతానము, విద్య, కళత్రము, మొదలగునానిని గుఱించి మీకుచిత్తుగ వ్రాసి పంపబడును. అందులకు మీర త్వరపడి చేయునదేమన:- మీ జన్మకాలమును యెడల. దానితో పట్టిన తేదీయును, నెలయును, సంవత్సరమును, జననకాల ఘడియలును పంపుము. అవి తెలియెడల నెలయును, సంవత్సరమును చాలును. అవియును తెలియెడల ఒక్కసంవత్సరమే చాలును. అవియును తెలివో కొంచెమించుమించుగ తమవయాన్నిను తెలుపుచు, తమతమ స్వనాస్త లభితముగ గాని లేక వ్రాలుకోమాత్రముగాని ఒక యుక్తరమువ్రాసి పంప నలయును. అప్పుడు నామమునుబట్టియు, వారివారి వ్రాలునుబట్టియుగాడ జాతకములు తయారుచేసి ఫలములు వ్రాసింపుదుము

అందుకు మాచే జేయబడి ప్రశ్నోత్తర రూపముగనున్న జాతకఫలములే మంజరియును 478 ప్రశ్నోత్తరములును, ఉదాహరణముగల తొలితరగ్రంథముయొక్క ప్రథమద్వితీయ గుచ్ఛములురెండును, వానితో జాతకమును, అందుల ఫల ములను వ్రాసి పోస్తేజనమ రు 2-8-0 కు పి. పి. గా పంపుము. ఈరెంటిని ఒకసారి కొనువారికిమాత్రమే ఈబంధనలు వర్తింపును. 478 ప్రశ్నోత్తరములకుల గ్రంథములయొక్క విలువ యెట్టిదన:- 1. తమయొక్కభూత భవిష్యద్వర్త మాన ములను తాము స్వతంత్రముగ తెలిసికొనగలుగుట.

2 జ్యోతిష శాస్త్రములో మంచిపండితులగుట, మరియు, ఇచ్చినసామ్యునకు రెండు విలువైన మంచిగ్రంథములు లభించుట. 3. వారి జాతకఫలములు ఉచితముగ పొందుటయుగాడ లభించును.

వి. యమ్, శక్తి అగును బుదక్స్. అమలాపురం. గోదావరిజిల్లా.

స్పెన్ వర్క్.

ఇది 120 పేజీలుగల పుస్తకము.

ఇది ఎలిమెంటరీ స్కూల్లో ఒకటిమొదలు ఆయిదవ క్లాండ్ల వరకు చదువు బాలకును, ఉపాధ్యాయులకును, ట్రయినింగు టీచర్లకును మిక్కిలి యోగ్యముగ వ్రేసింది. ఇందు నమ చతుర్థ్యజములు, త్రిభుజములు, సమాంతర చతుర్థ్యజము లు, విషమ చతుర్థ్యజములు, విషమకోణ సమచతుర్థ్యజములు, అహుభుజములు, వీనియొక్క కైకాల్యములను కనుగొనుట, భూమి కొలత మొదలైనవి, చూడలేకకల అభ్యాసములను గలవు. ఇట్టి పుస్తకము ఇదివరలో తెలుగున లేనేలేదు. ప్రతి ఉపాధ్యాయునికైనను తప్పక యిందువలెను. దీనిని వెల ఎనిమిది అణాలు.

ఒకడను పుస్తకముల మీద ఒకపుస్తకము కమీషను ఇవ్వబడును. భాగవత చంద్ర-పద్మరాజ ప్రచీతము నెల రు. 0-8-0 కలయువారలు ఈక్రింది ఆడ్రెసునకు గాసి తెప్పించుకొనవలెను

కర్రా జోగయ్య టీచర్, బోధ హైస్కూల్, అమలాపురం. గోదావరి జిల్లా.

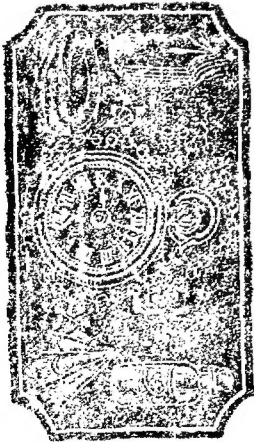
జాతక సర్వస్వము.

ఇది జ్యోతిషాస్త్ర విషయమై ఆ బాలగోపాలము పులభముగా తెలుసుకొనుటకై మాచేయుద్రంపించి ప్రకటింపబడినది. దీనివలన జాతకాదుల విషయ మయి మిక్కిలి సులభముగా తెలిసికొనవగును. గ్రంథము ధర్మసరికాగితములమీద నుండరముగా నచ్చువేయబడినది. ప్రతి 1-కి రు 2-0-0 లు. పోస్ట్ జకొనునాచే భరించునది. వి.పి.గా పంపించబడును వలయువారు— (16.11-4)

మ-రా-రా-క్రీ 2౪వల్లి మొకటనోపాలరావు గారు కపిలేశ్వరపురం యెట్టేటుపూజారు ఆఫీసు నూజునీడు. కృష్ణాజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

పాకెట్ లీవర్ వాచ్.

దీని క్రయము 6 బహుమతులతోటి రు 2.14-0 లు మాత్రమే 6 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.

ఈవాచ్ బల్వ మైన లీవర్ వన్ తోక శాశ్వతమైన యంత్ర సామానులతో తయారై యిక్కడే మారతముగా వచ్చి యున్నది. కొంచెమైనను కృత్యాగములేకుండా సరియైన కాలక్రమము చూపించు వాచి యిదియే, మిగుల నుండకమైనది. దీని 6 బహుమతులవివరం:- (1) శాశ్వతమైన చీలిగుడ్డ, (2) పరిమళమైన అత్తరు సీసా, (3) సర్వాకారమైన ఉంగరము, (4) గడియారపు గాంబూ, (5) వివిధమైన స్టీలుసాము, (6) డిమ్మిలుచూడక కంపోను

వయస్సే ఈవిలువలనువల వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను. వి. అర్. వెంకటరమణ అగును కంపెనీ, నెం. 7, కోట వెంకటాచలయ్యర్ నుండు, మద్రాస్.

మంచితరుణము.

కలపవర్తకులకును, యిండ్లుసరంబి అనగా బల్ల కూర్పుచేయించుకొను వారికిని.

పాలవంచ సంస్థానము వారి రాజ మండ్రమకాంకలప డిపోలో నిలవయున్న బండారు, మొగజేప తునకలు (4 X జములుపాదపుగలిగి బల్లలు కొయించుకొనుటకు అనుకూలము గాను గుండ్రగాను ఉన్నవి) 1915 సంవత్సరము జనవరి నెలలో నిలవనగున వదలివేయగల. తలంపుతో మిగుల సరసముగా యియ్యబడును గనుకవలయు వారలు వచ్చి కొనుక్కొన గోరు చున్నాను.

N. B. ఈ రెండు జాతుల కర్ర దర్వాజా, కిటికీ కమ్మలకును తలుపు బల్లలు, కిటికీ బల్లలు మొదలగు వాటికి సహజశస్త్రముగ నుపయోగింపబడు చున్నవి.

దంటులమ్మకాంతం.

డిపో ఏజంటు రాజమండ్ర

పోస్టేజి నహ ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును. ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే మానసోల్లాసము కలుగ జేయుటయే గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అందుదెలిపి యున్నాము. కొరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

బాగునేయక తక్షణమే వ్రాయును.

తైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజి, ఆతంక నిగ్రహ ఔషధాలయము, 22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

హ్మసి నువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారే ఆహ్లాదిత్ బహార్ (రిజిస్టర్డ్) అనుప్రాగ్ధియుల కుడ్రేకింతుబడిన ఆత్మరమయింపవలయును మనోహరమయినది, నువాసనగలది, చాలకాలము వాడయిండునది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యకారము చేర్చబడి లేదు. చేతిరుమాలు మీదగాని, కొటుమీదగాని కొన్ని జొట్టును వేసికొనినయెడల నువాసనలతో గూడినపులతోలోనే సూర్యున్నట్లుండును ఈ యద్భుతమైన కేయిరకము పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మర యొక్క నువాసనలతోను, ముటకయు ఆటోనిల్ బహారు ఇవ్వమని మీదగ్గిరనున్న సాఫుకీపర వడుగులయెను. వారికాపున లేజని మాకు వ్రాయుడు. చిన్నబుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-1. క్లౌన్సు ఆత్మరగల పెద్దసయిబా బుడ్డి 2-0-0. ఈయత్మర మరగదెట్టుబడి ఘనమును బాడుచుండు కార్డులు డబ్బు 1-0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనునాచే భరించవలయును. సోలు ఎడెట్టు—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కంపెనీ 40వెన 155, బామా నునీరు, బొంబాయి. మదరాసు ఏజెంట్లు:—మహార పురపాలక సంస్థ నెం. 29, చై నాబాబు రోడ్డు, ప్లనరుబాబునమిషం, మదరాసు

మంచిసమయము! వేసవేలు ఖర్చుపడినది!! తనుక దొరుకువు!!! ఈపంచలు కొనువారికి, పంచ 1-కి ఆ తల్లార్యాటముక కొరవని కొడెండ్రప్రలాపము అను గ్రంథమొకటి ఇనాము. మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.

అనేక పంచలు కర్చుపడినందున పనుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము, వాచకులారా! శృంగారమున్ను జాగరికతయున్నుగల మేలైనఅసలే పట్టుపంచలు పండుగదినముల అనం దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది పోగా మిగతొడ్డి పంచలుమాత్రమే యున్నది. ఇందులో ఎరువు, వచ్చు, ఆకుపచ్చ, రోజా, మేనువన్నం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. ప్లాఫో నీయమైనవి, త్వరపడుదు. రక్తమూరినిడివిన్ని 2½ మూర తెడబ్బుగల పట్టుపంచ 1కి 2-0-0 పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... .. -0-40 డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్, 3, కందప్ప మొదలివిధి, తిరువల్లి క్షేత్ర, మదరాస్.

చదువతగిన ప్రకటన.

కాసల్య, సరస్వతి, నులోచన చరిత్రలు	రు 0-8-0
కలభాషిణి - చంద్రరేఖ నవల 1-కి	,, 0-8-0
మద్రాసునస్యము 1-కి రు 0-12-0; వీశ	,, 8-8-0
పాతకాల పుస్తకములు, ఆంగ్లగ్రంథములు దొరకును.	
N. V. & Son. 87, రామస్వామి వీధి, మద్రాసు.	

వైద్యనాయకుల సంహారించునది. ల వంగామృత మొక్కటియే.

ఇది కడుపు వుబ్బరము, కడుపునొప్పి, క్రక్క నొప్పి, గొమ్మునొప్పి, పులితేపులు, మలబంధము, కడుపు దోమలు, దోబ, ప్రేగులముట, అరుచి, మందాగ్ని, వీనిని గుడ్డివి ఆకలిని, ఆరోగ్యమును తప్పక గలుగజేయును లేనియెడల ఖరీదు త్రిప్పి పంపగలము. ఖరీదు డబ్బు 1-కి పోస్టేజివా 0-8-0 బయటి యూగకు 4 ఆర్డరాల్లికలకు మాదిరిపంపబడును. "లవంగామృతం" 24, నమ్మాళ్వార్ వీధి, మదరాస్.

సింహం లూడియానా పాలయింగువ 12 తులముల డబ్బా 1-కి రు. 1-0-0.

P.N. SIMHAM & CO. AUDIAPPA NAICK ST. MADRAS

పి. యక. సింహ అందు కంపెనీ, 26, ఆదియప్పనాయనివిధి, మదరాసు.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్ని రకముల 'స్టాపు'లకును మదరాసు రాజధానిలోని అన్ని కంపెనీలకన్న హాకంపెనీ గొప్పదియు, నమ్మకమయినదియు నయ్యున్నది. ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాఖాతాచాడ లకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యివ్వగలిగియున్నాము. సర్వసాధారణములగు కొన్ని మాదిరీలను

నె 100 (detachable) కబ్బముగల, కబ్బము (నె) 2 బర్నరులు నహ యివ్వబడును. ఈరు బర్నరులకు ట్టి యెడోగ్గియు లకు కడు ముఖ్యము. కోకా పెట్టె సహ రు 6	నె 11 (detachable) చాలాబలిష్టమయి నది. ఎక్కువకాలం పనిజేయ గలిగినది. మిక్కిలి పొగడ్డ గన్నది. టిక్ పెట్టె సహ రు 6
--	---

నెం 45, 48 రు నూతనముగా తయారుచేయబడినవి. నెం 21 రు మాదిరిగానుండును. టిక్ పెట్టె సహ రు 8. నెం. 200 పాకెట్ స్టాప్ చిన్నదియు చెయి ఇవ్వుడు (లదియు, టిక్ పెట్టె సహ రు. 6-8-0

కీ. ఎస్. పి. వీ. 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు, కర్తవ్యులకు ప్రత్యేకపుధరలు యివ్వబడును.